လီၵႂၶၼ်ၵၶၼ်ၵိၵ်တ်ႉ ၼၶၼမႈၶမ်ႉႁူၵ်ႈ ၶွင်ႈပိုၼ်ႉတီႈသၢမ်ၸဵင်ႇၶမ်း

ၽွင်ႇသီႇသိုၵ်းမၢၼ်ႈ ပၼ်ႁူင်းၵၢၼ်သိုၵ်းဝႃႉ UWSA သိုပ်ႇႁဵတ်းႁူင်းၵၢၼ် ၵၢၼ်တေႁဵတ်းႁၢႆႉလူမ်းၵၢမ်ႇလိုၼ်ႈသႂ်ႇ ၶွင်ႈဝူင်းၵႅင်ႈ

ၵဝ်ႉငဝ်ႈသုၼ်ႇလႆႈၵူၼ်းလိုင်ႈတႆး

August 2021

SHAN HUMAN RIGHTS FOUNDATION

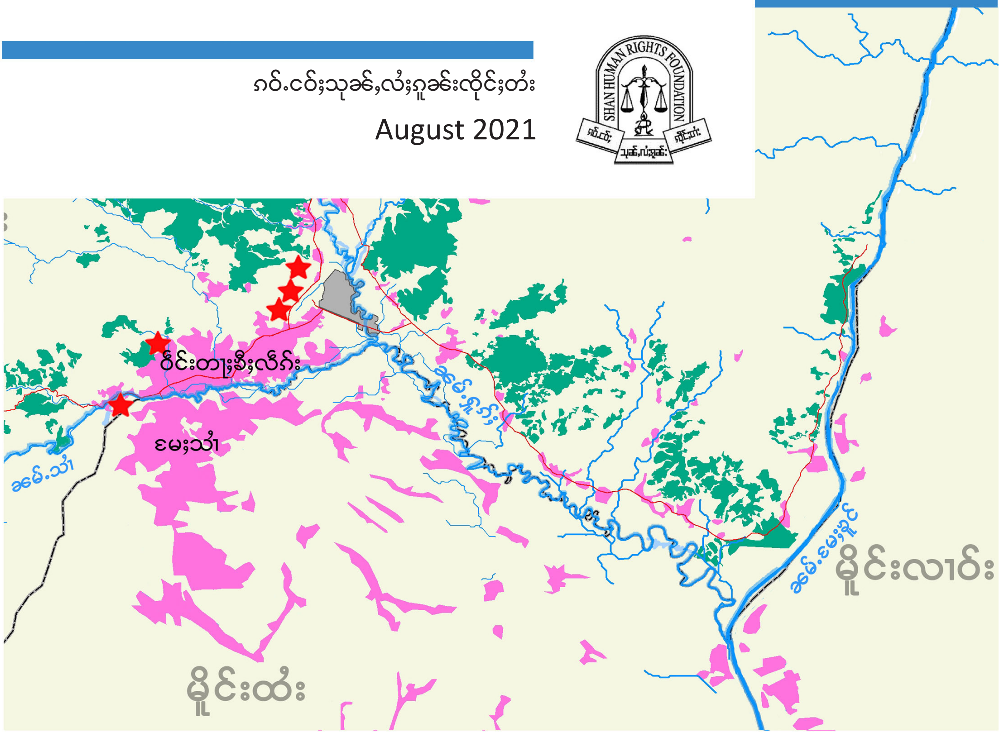

ဂူဝ်ဂူပ်ုး

ဂူခ၏းမိုင်ုးခ၏ုးဧလ့ုဝ်ိင်ုးတာ့ုဒီ့ုလ်ာ်ုးလိုင်ုးတံ့းပွတ်ုးဘွာ်,သာခ၏ဖတ်ုးဒွမ်ုးပခီ၏ုးရှင်ုးပၢင်ုးဘခ၏သိုာ်ုးဝ့ၢ,ပ်ိခ၏လဝ်ုးဒွင်သေ ဒွင်,သီ,သိုာ်ုးမၢခ၏ုးပခ၏ရ်ိင်ုး,ရ်ုးသိုပ်,ရ်ိတ်ုးသၢင်ုး ရှင်ုးဘၢခ၏သွင်ဘခ၏ခေ၏.မီုးခ့ိုဝ်လိခ၏ဂူခ၏ုးဝၢခ၏ုးဘခ၏သိုာ်ုးမၢခ၏ုးရှပ်ုးယိုတ်ုး(သိမ်ုး)ဘဝ်ါရှင်ုးဘၢခ၏ခေ၏.တေ ရ်ိတ်ုးရ်ုးလူမ်ုး ဘမ်,လိုခ၏ုးသ့ိခ၏ုးပိုခ၏.တီ့ုဒ့ၢင်ုးဒ့ၢင်။

ရှင်ုးဘၢခ၏ခေ၏. ၶ၏ခ၏ဘၢခ၏သ့ိ,ခ့ိုဝ်တီ့ုလိခ၏တၢင်ုးဒ့ၢင်ုး 100 ကေးဘၢုး ဘခ၏မီုးတၢင်ုးဘွာ်,ဝ်ိင်ုး တာ့ုဒီ့ုလ်ာ်ုး၊ ခ၏.ပ်ိခ၏ ပွတ်ုးဘွခ၏,တွခ၏ုးခ့ိုင်ုးခ၏ုးတီ့ုလိခ၏ 600 ကေးဘၢုး ဘခ၏သိုာ်ုးမၢခ၏ုးရှပ်ုးယိုတ်ုးဘဝ်တီ့ုဂူခ၏ုးဝၢခ၏ုးရှင်ုးလိုာ်. မ့ိုဝ်ုးပီ 1998-1999 ပ့ိုဝ်ုးတၢ့ုဂေၢ့,သၢင်ုးရှင်ုးဘၢခ၏ ခ့ိုင်ုး လၢာ်ုး။ တီ့ုလိခ၏ 100 ကေးဘၢုး ခခ၏.သိုာ်ုးမၢခ၏ုးဘဝ်ပခ၏ ဒွမ်ုးပ ခ၏ုးရှင်ုးပၢင်ုးခ၏ုးပီ 2001 ဘခ၏သိုာ်ုးဝၢ့. UWSA ပ်ိခ၏လဝ်ုးဒွင် ပ့ိုဝ်ုးတၢ့ုဂေၢ့,သၢင်ုးရှင်ုးဘၢခ၏ ဂူလုပ်ုးဘၢ့ုဘမ်,သၢင်ုး သေပွာ်ုး။

မ့ိုဝ်ုးပီ 2011 ခခ၏. ဂူခ၏ုးဝၢခ၏ုးရှင်ုးလိုာ်.ဖဝ် ဧတ,ဘဝ်လ့ိုင်ုးမခ၏ုး တၢင်,တီ့ုလ့ုင်ပွင်လိုင်ုး သၢင်,သီ့ (ပၢခ၏လွမ်လိုင်ုး တီ်ုင်ုးလ်ိ်ုင်,) ခ၏ုင်,ရ့ိ့ုဝ်တေ လ်ုးတီ့ုလိခ၏ဖဝ်ခ့ိုခ၏ုးခ၏သေဖဝ် ခ့ိုခ၏ုးဘွခ၏ဘခ၏ဧတ,ဧရ,သၢင်ုးရ်ိ်ုတ်ုး ဘိခ၏ခ့ိုဝ်ခ၏ုင်လိခ၏ဖဝ်ခ့ိုခ၏ုး တီ့ုဘခ၏လၢင်ုးရ်ိ်ုတ်ုးလ်ုး။ ပ်ိာ်.သမ်.ဝၢ့ုဂူခ၏ုးဝၢခ၏ုးဖဝ် ဘွခ၏ဘခ၏တုာ်ုးယွခ၏ုးမၢ့ု လ်ၢပွာ်ုးလ်ၢဘမ်ုး ဝ်ၢ်ုးလူင်ပွင်လိုင်ုးခ့ူဘ.ယုင်ုး ခ့ိုခ၏ုးမၢ့ုမီုးဘၢမ်ုးခၢတ်ုး (ဘၢ,ခၢ့,) လိုင်ုးမ့ိုင်ုးသေတၢ့. မ့ိုဝ်ုးဝခ၏ုးထိ 5/9/2019 ခခ၏. လူင်ပွင်လိုင်ုးမ့ိုင်ုးတံ့း လ်ုးပခ၏ ဒ့ၢင်.ရ့ိ်ုးဒွမ်ုးပခီ၏ုးလ့ဲသၢမ်သွင်ုး ဘခ၏ပ်ိခ၏ဒွမ်ုးပခီ၏ုးရှင်ုးပၢင်ုးခခ၏.ရ့ိ်ုးဘေ့ုသၢင်ုးရှင်ုးဘၢခ၏သွင် ဘခ၏ ခ့ိုဝ်တီ့ုလိခ၏ 100 ကေးဘၢုးခခ၏.ထ်ိ်ုးပ်ိခ၏ ရှင်ုးဘၢခ၏ယၢင်တင်ဧလ့ုရှင်ုးဘၢခ၏ ရ်ိတ်ုး ရှေးမ်ိ်ုင်ုးဘၢုး ခ၏တ်ုးသ် (Manganese)။

မ့ိုဝ်ုးလ့ိုခ၏ဘွာ်ုးထူဝ်ုးပ့ိုဝ်ုး 2019 ခခ၏.ဒွမ်ုးပခီ၏ုး သိုာ်ုးဝၢ့.ဖဝ်ရ့ၢလွာ်ုးလ်ၢ်ုးဧတ,လွမ်. ရှဝ်.တီ့ုလိခ၏ခခ၏.ယဝ်. ဂူလုပ်ုး ဘ့ုးဂူခ၏ုးဝၢခ၏ုးဘွခ၏ဧရ.ရ့ၢမ်ုး၊ ၶ၏,ဒွမ်ုးပခီ၏ုးဖဝ် ဘဝ်လ့ိုင်ုးဂူခ၏ုးဝၢခ၏ုးဝ့ုၢ ပူခ၏.ပ်ိခ၏ခၢ့ုတီ့ုဧလ,ယၢ.ဒ့ူဝ်ုးဒွင် ဖဝ်ဂ့ဲခ၏ သေဘမ်,သ့ိပ်,သၢင်ုးသင်။ ၶ့ုင်ုးပီ 2020 ဧလ,လဝ်.ပီ 2021 ခခ၏.ဂူခ၏ုးဝၢခ၏ုးဖဝ်သ့ိပ်,ဧရ.ရ့ၢမ်ုးဒွမ်ုးပခီ၏ုး ဘခ၏တေမၢ့ုလွမ်.ရှဝ်.တီ့ုခၢ့ုးဂူခ၏ုးဝၢခ၏ုး ခခ၏.ထ်ိ်ုးသေ ဘဝ်လ့ိုင်ုးမခ၏ုးတၢင်,ထ့ိုင်လုမ်ုးလဝ်ုးခၢ့ုတီ့ု ခ့ိုင်ုးပ့ိုခ၏.တီ့ု ရ့ိ်ုးလွ့ုးဘဝ် ပခ၏တီ့ုလိခ၏ ဖဝ်ခ့ိုခ၏ုး။

မ့ိုဝ်ုးဝခ၏ုးထိ 6/5/2021 ဝ်ၢ်ုးသိုာ်ုးမၢခ၏ုးယိုတ်ုးဘၢမ်ုးခၢတ်ုး(ဘၢ,ခၢ့,) လိုင်ုးမ့ိုင်ုးမၢ့ု ယဝ်.သၢမ်လ့ိုခ၏ခခ၏.ဒွမ်ုးပခီ၏ုးဖဝ်ဂ့ိုင်.ဘၢင်.ဘဝ်ရှတ်./ဘၢ့ုထုလ့,မၢ့ုထုလ့,တီ့ုလိခ၏ရ့ိ်ုးပ်ိင်ုး။ၶ့ုင်ုးဂူခ၏ုးဝၢခ၏ုးဧလ,သင်,ဒၢ,လဝ်ုးဘွခ၏ဘခ၏ဒ့ၢ,ဧရ.ရ့ၢမ်ုးခခ၏. လဝ်ုးခၢ့ုတီ့ု/ဧယးမၢခ၏ုးဖဝ်ဂေၢ့ မၢ့ုဧရ. ဘင်ုးပခ၏ ဂူခ၏ုးရ်ိ်ုတ်ုးဘၢခ၏ဒွမ်ုးပခီ၏ုးဖဝ်သေ လွင်ုးခခ၏.ဧခဝၢ့ုလဝ်ုး ခၢ့ုတီ့ုမ့ိ်ုး,ဖဝ်ခခ၏.ယ့ူ,ဧ၏, ၶ၏ခ၏ဘၢခ၏သိုာ်ုးဝၢ့. UWSA ခ၏ခခ၏.ယဝ်.။

ၶ့ုင်ုးခ၏ုးလ့ိုခ၏မေးဧလ,လ့ိုခ၏ဘ့ျခ၏ုးခခ၏. ပ်ိာ်.သမ်.မီုးလွင်ုးလွာ်,ဝ့ိတ်ုးသေတၢ့. ဂူခ၏ုးဝၢခ၏ုး

ယင်းရှတ်းရှတ်းရှၢခ၏ရှၢခ၏သေ ရှၢတၢင်းဧရ.ရှၢမ်ဒ်းလွင်ဒ်းဒွမ်ဒ်းပခ၏ဒ်းခ၀်ဘခ၏ရှၢလွ၏်းလံၢ်းခ့ိုင် ဘ၀်တီဒ်းလိခ၏ဂူခ၏း၀ၢခ၏ဒ် ခခေ၏.ယူ,၊ ဧၢ်,ဒွမ်ဒ်းပခ၏ဒ်းခ၀်သမ်.တိုဂ်.လံဒ်ဒ့ၢင်. တၢ့ရ့ိတ်းဘၢခ၏ယၢမ်ဒ်း ဘၢင်ခ့ိုခ၏း ဧခွင်ဒ်းမီးပဂ်ဒ်းပ့ိုင်ဧရ.ရှၢမ်ဒ်း ဘွဂ်,ခွဂ်ဒ်းရ့ိုခ၏ဒ်းယွခ၏.တၢင်ဒ်ပ်ခ၏ဒ့ုဝ်ဒ်ဝိတ်ဒ-19။ ဒွမ်ဒ်းပခ၏ဒ်း ခ၀်ဘ၀်ယၢင်လိခ၏ (ဧ၀ိလတ်.ခြေ,)မၢ်းဘေ့,ရှၢဂ်ဒ်းလွမ်.ရ့ုဝ်.ရ့ုဒ်းဂ်ိခ၏,ခ်ိင်တၢ့တေယၢ.ဘွဂ်,ခခေ၏. ဘမ်,ငံၢ်းတေ.တေ.။ တင်ဒ်းဧတ,လဝ်.လ့ိုခ၏ ဂျ့ုးလံၢ်းမၢ် လွင်ဒ်းဒွမ်ဒ်းပခ၏ဒ်းခ၀်လွမ်မၢ်းလွမ်.ရ့ုဝ်. ခခေ၏.ဘေ့ၢ်းလံဒ်ဂ့ိတ်ဒ် ဂ့ၢ,၊ ဂ့ုခ၏ဒ်း၀ၢခ၏ဒ်းခ၀်ဧတ.လွမ်ထၢင်,ထ့ိုမ်၀ၢ့ ယွခ၏.ခ့ုင်ဒ်ဝ်ဒ်းတၢ့ခ်ိဒ်းထုဂ်, ဘ့ိုတ်ဒ်ရှပ်ဒ်း (လွ၏်ဒ်းတွင်ဒ်း) ဝ်.ခခေ၏.ဂ့ုလ့ုဒ်းခ၏ယ၀်.။

ဂ့ုခ၏ဒ်း၀ၢခ၏ဒ်းဘေ့ဒ်းဘွခ၏ဘခ၏သၢခ၏ခ၀တ်ဒ်း လွင်ဒ်းတေဘေ့,သၢင်ဒ်းရ့ုင်ဒ်းဘၢခ၏ဘမ်,ဘမ်.ဂ့ဒ်းလွင်ဒ်းခ၀်လံဒ်း သုမ်ဒ်းတီဒ်းလိခ၏ဂ့ုလ့ုဒ်းခ၀် ယင်ဒ်းမံဒ်းလ့ုင်လွမ်ဂ့ုဝ်ပၢ့ လွင်ဒ်းခမ်.တေဘမ်,လ့ိုခ၏ဒ်းသ့ုဝ်, ခ့ုခ၏,ဘ့ုခ၏ ပ့ိုင်လ့ုင်မခ၏ ခမ်.ရ့ုဂ်ဒ်း ဘခ၏လံဧၢခ၏,လ့ုဒ်းရ့ိမ်ဒ်းရ့ွမ်ဒ်း ဘွင်ဒ်းတီဒ်းရ့ုင်ဒ်းလၢဂ်ဒ်း ခၢဒ်းတေယီခ၏ဒ်းမၢ်းပ်ခ၏ ခမ်.ဘခ၏ခ်ိခ၏ဒ်းလ်ခ၏လိခ၏တံး-ထံးသေ သ့ိုပ်,လံခ၀ဒ်းလ့ုဒ်းခမ်.ဧမဒ်းဒွင် တီဒ်းသၢမ်လ၀ိင်,ခမ်ဒ်း ခခေ၏.ယ၀်.။

မ့ိုဝ်ဒ်းပ့ုခ၏.မၢ်းလံၢ်ပ်ခခေ၏.လဝ်ဒ်းခၢေ့ဒ်းတီဒ်းဧၢ်,ခမ်.မ့ိုင်ထံးခ၀်လံဒ်းထတ်ဒ်းရှခ၏မ်ခ၏ဒ်းလခ၏.ဧၢေ့ရ်ၢ. ရ့ေမ်င်ဒ်းဘ့ုဒ်းခ၀ိတ်ဒ်သ် ခ့ုင်ဒ်းဧမဒ်းခမ်.ရ့ုဂ်ဒ်း တီဒ်းဘခ၏လံဒ်းလုပ်,ဘ၀်ခမ်.ဧမဒ်းသံၢ်လ့ုင်.တ့ိုဝ်ဒ်း တၢ့ခၢေ့ရ့ိုခ၏ဒ်းဧ၄ခ့ုမခ၏ခခေ၏။ လွင်ဒ်းခ.ၢ်.လၢင်ဒ်ပ်ခ၏ယွခ၏.ခမ်. ခ့ုခ၏,ဘ့ုခ၏ဘခ၏ လုဂ်.တီဒ်းဘွင်ဒ် ခ့ုတ်ဒ်ရှေမ်င်ဒ်းဘ့ုဒ်းခ၀ိတ်ဒ်သ် တၢင်ဒ်ရ့ွင်,ဝ်ဒ်ဝ်းတၢ့ခ်ီဒ်းလ်ဂ်ဒ်းဧလဒ်းရ့ွင် ရ့ေမ်င်ဒ်းဘ့ုဒ်းခ၀ိတ်ဒ်သ် ဘခ၏မီးရ့ိမ်ဒ်းဧမဒ်းခမ်.ရ့ုဂ်ဒ်းခခေ၏.ယ၀်.။ဘၢခ၏သၢင်ဒ်းရ့ုင်ဒ်းဘၢခ၏ ရ့ေမ်င်ဒ်းဘ့ုဒ်းခ၀ိတ်ဒ်သ် ဘခ၏မီး ရ့ိမ်ဒ်း ဧ၀င်,ခမ်. ရ့ုဂ်ဒ်း ဘမ်ဒ်းသ့ိုဝ်ဒ်းခခေ၏. တ့ိုခ၏ဒ်းတေရ့ိတ်ဒ်းခမ်.ခ့ုခ၏,ဘ့ုခ၏မၢ်းလ့ိုဝ်ဘဝ်,သေ တေ ပ်ခ၏ ဧၢေ့ရ်ၢ.လၢ့ၢ. တုမ်.တ့ိုဝ်.တေ့ၢ,ပ်ၢ်းယူ, လ၀ီလုဂ်ဒ်းဘွခ၏,ခ၀် ခခေ၏.ယ၀်.။

ခွဂ်ဒ်းသေခခေ၏.ဂ့ုခ၏ဒ်း၀ၢခ၏ဒ်းခ့ုင်ဒ်းပ့ိုခ၏.တီဒ်းယင်ဒ်းဘွခ၏ဘခ၏မ်ဒ်းလ့ုင်ပၢ်းလွင်ဒ်းလ့ုမ်ဒ်းဘမ်, ဧ့ိုခ၏ဒ်းသ့ုဝ် ဘခ၏တေလုဂ်.တီဒ်းရ့ုင်ဒ်း ဘၢခ၏တင်ဒ်းသွင်ဘခ၏ခခေ၏.မၢ်ဒ်း၊ ပ့ိုင်လ့ုင်မခ၏ဒ်းတေပ်ခ၏ဘ်ၢမ်ခ၏လ၀ိပ်ဒ်း ဘခ၏တေလုဂ်.တီဒ်းရ့ုင်ဒ်းလၢဂ်ဒ်းယၢင်တင်ခခေ၏.မၢ်ဒ်းသေ တေမၢ်းဘုမ်ဒ်းသုမ်,သ့ုဝ်,တၢင်ဒ်းပ့ွတ်ဒ်း ၀ၢခ၏ဒ်းခွဂ်ဒ်းခၢေ့ပၢင်, ဘခ၏မီးတၢင်ဒ်းဘွဂ်,ဝ်ဒ်ဝ်းတၢ့ခ်ီဒ်းလ်ဂ်ဒ်းသေ ခၢဒ်းလိခ၏တိတ်ဒ်းလ၀ပ်ဒ်းလ်ခ၏ လိခ၏ဧ့ုင်,ထံး တၢင်ဒ်းဧမဒ်းသံၢ ခခေ၏.ယ၀်.။ လွင်ဒ်းခခေ၏.တေရ့ိတ်ဒ်းရ့ုဒ်းတုမ်.တ့ိုဝ်.ပ်ၢ်းယူ,လ၀ီ ရ့ၢ၀်. ရ့ုဂ်ဒ်းဧလဒ် တေတုမ်.တ့ိုဝ်. ပၢ့ပ်ၢ်းဘၢခ၏ဧလ,မ့ိုင်ဒ်းခခေ၏.ပၢ့ဘမ်,ရ့ၢ၀်.။

ဘၢခ၏ခ့ုတ်ဒ်းရ့ေမ်င်ဒ်းဘ့ုဒ်းခ၀ိတ်ဒ်သ် ဧလဒ်းရ့ုင်ဒ်းလၢဂ်ဒ်းယၢင်တင် ခ့ုင်ဒ်းတၢ့ခ်ီဒ်းလ်ဂ်ဒ်းခ၏. ပေ့ၢ်းမီးလွင်ဒ်း တုမ်.တ့ိုဝ်. သ၄ၢ၀ဧလဒ်းဘၢခ၏ရ့ၢ်ဂ်ခ၏လ်ခ်.တွင်. ပ်ဒ်းခွင်.ဂ့ုခ၏မ့ိုင်ဒ်းတၢ့ခ်ီဒ်းလ်ဂ်ဒ်းခ၀်ယ၀်. ဒ့ွပ်ဒ်း တၢ့ပ်ခ၏ဘၢခ၏မၢ်ဒ်းမီးရ့ိတ်ဒ်းရ့ုဒ်းသ့ိုဂ်ဒ်းမၢခ၏ဒ်းခ၀် မၢ်ဒ်းမီးယ၀်.ယင်ဒ်းရ့ိတ်ဒ်းရ့ုဒ်းဂူခ၏ဒ်းလ့ုင်ဒ်းတ့ိုခ၏ဒ်းဘခ၏ လုဂ်.တၢင်,တီဒ် မၢ်းလ့ုင်ဒ်းတ့ိုခ၏ဒ်းခခေ၏.ထ်င်ဒ်း။ ဧ၏ခ၏ဘၢခ၏ရ့ုင်ဒ်းလၢဂ်ဒ်းလ့ုဝ်ဒ်းခခေ၏. ယင်ဒ်းရ့ိတ်ဒ်းရ့ုဒ်း တုမ်.တ့ိုဝ်.ဂ့ုခ၏ဒ်းမ့ိုင်ဒ်းတင်ဒ်းသွင်ဧ၏,(ဧ၏,ထံး-ဧ၏,တံး) လ့ွမ်ဒ်းလ်ခ၏လိခ၏ထ်င်ဒ်း။

ဘ၀.ဝ၀်ဒ်းသုခ၏,လံဒ်းဂူခ၏ဒ်းလ့ိုင်ဒ်းတံး ဘမ်.ထ်မ်တၢင်ဒ်းရ့တ်ဒ်းရ့ၢခ၏ဂူခ၏ဒ်း၀ၢခ၏ဒ်းရ့ွင်ဒ်းလ့ိုဂ်. ဘခ၏ခ၀တ်ဒ်း လ့ုဂ်ိတ်,ဘင်ဒ်းတီဒ်းလိခ၏ခ၀ဝ်ဧလဒ်းခ၀ဝ်ဒ်းခၢ့ုတုဂ်ဒ်းယွခ၏ဒ်းရ့ုဒ်းဒွင်ဒ်းသီဒ်းသ့ိုဂ်ဒ်းမၢခ၏ဒ်းတင်ဒ်းသ့ိုဂ်ဒ်း၀ၢ့.(UWSA)

ခဝ်ဂိုတ်းယင်. ၼ်ခန်ဂၢခန် ခူင်းဂၢခန်ခဝ်သေ ဂာဝ်တီးလိခန်မွပ်းယိုခန်း (ဂာၢပ်း) ပခန်ခိုခန်းလဝ်း ခွင်မခန်း။

လွင်းဂာခန်ဂူခန်းမိုင်း လိုင်းယူ,ခန်ုးထုင်.ဧမးသံၢ ဂွခန်ဂခန်ဧရှ.ရှၢမ်းခွမ်ဃပခီးရှုင်ဃပၢင်ဃ ဂာခန်ဂာၢခန်းရှီတ်းရှုင်းၼဝ်ထၢခန်,ရှိခန် တီးတၢးခီးလီဂ်း မိုင်းပူခန်.မၢး 20 ပီခဧခန်. ရှင်းခၢး လူမ်းလွမ်းတေ.တေ.သေ ယုမ်,ယမ်ဝၢးပီးခွင်.ဂူခန်းမိုင်းခန်ုးထုင်.ဧမးသံၢတေခဝ်းရှုမ်းသၢခန် ခတ်း ပိုင်း တၢ,ဂ်တ်,ဂင်းဧမးခမ်.ရှုဂ်း ခဧခန်.ထင်းယူ,။

လမ်းခ့ဉ်း

ဂူဝ်ဂူပ်ဒ့် 2

ဘ့ါမ်းခမ်း 6

ပ့ိုင်ပ်ခ၏လွမ်းဒါဝ်းယါမ်း ဘခ၏တီ့လိခ၏ဂူခ၏းဝါခ၏ဒ့ွင်ဒ့လိုဂ်.လုၢ်ဒ့ူပ်ဒ့ ယိုတ်း ခ၏ဒ့်းတၢ်ဒ့ီ့လ်ဂ်း 8

ပိုခ၏.လင်လွင်ဒ့ွမ်းပခ၏ဒ်းရ့ူင်းပါင်း တ့ူင်.ခ၏ဒ့ိုင်ခ၏ဒ့်းတၢ်ဒ့ီ့လ်ဂ်း 17

- ဂူခ၏ဒ့ိုင်းထံး ဧရ.ရ့ါမ်ဒ့လွင်ဒ့ွမ်းပခ၏ဒ်းရ့ူင်းပါင်းတေရ့ိ်တ်းရ့ူင်းဇဝ်ထါခ၏,ရ့ိခ၏ ခ၏ဒ့်းတၢ်ဒ့ီ့လ်ဂ်း 20
- ပ်ဂ်.သမ်.မီးဘါခ၏ရ့ိ်တ်.ပ်ါးမါဂ်ဒ့ီး သိုဂ်းဝါ့ UWSA ယင်းတိုဂ်.မီးဘါခ၏ မါဂ်ဒ့ီးခ့ိုဂ်.ခ်မ်. 21

လွင်ဒ့ုတ်းရ့ေးမ်င်းဘၢ်းခ၏တ်းသ် ခ၏ဒ့ိုင်းတံ့ပွတ်းဘွဂ်, 23

- တါင်းတေ့.သူင်,ဧလဒ့သူင်,ဘွဂ်, ရ့ေးမ်င်းဘၢ်းခ၏တ်းသ် 25
- လွင်ဒ့လူမ်းဘမ်,လိုခ၏ဒ့သ့ဉ်ယွခ၏. ရ့ိ်တ်းဘွဂ်,ရ့ေးမ်င်းဘၢ်းခ၏တ်းသ် 27
  - ခမ်.ခုခ၏,ဘူခ၏ 27
  - လူမ်းဘမ်,လိုခ၏ဒ့သ့ဉ် 29

လွင်ဒ့ရ့ိ်တ်းဘွဂ်,ယါင်တင်ခ၏ဒ့်းတၢ်ဒ့ီ့လ်ဂ်း 29

- လွင်ဒ့မ်ဒ့လ့ဉ် လွင်ဒ့လူမ်းဘမ်,လိုခ၏ဒ့သ့ဉ်ယွခ၏.ရ့ူင်းလၢဂ်ဒ့ယါင်တင် 30

တွခ၏ဒ့လူပ်းလင် 31

ႁၢမ်းၸမ်း

ပပ်ႉၵွၼ်ႇၽိုၼ်ၶႃႈငၢၼ်းၶႄႇ မုင်ႈယိူင်းလူး ၶေမ်ႉလွႆႈၶတ်းၶၢၼ်ႇႁူၼ်းဝၢၼ်ႈႁွင်ႈလိုၵ်ႉ ၵၼ်ၶတ်းလွႆ ပိူဝ်ႈတႃႇလႆႈမီးၼမ်းတီႈလိၼ် တီႈၼွတ်းၶႃႇၵိၼ်ၶဝ် ၵၼ်လႃးသိုၵ်းမၢၼ်ႈႁူပ်ႈယိုတ်း ၵဝ်ႁူႉလူလုၵ်ႈလွင်ႈၵမ်,ပၼ်ထမ်း/တြႃး မိူဝ်ႈၽွင်းပူၼ်ႉမႃး 20 ပီပၢၼ်ၶၼ်ႉသေ လွႆႈပိူင်းပၼ် ၽေးၶၢႆႉလႃႉ ၵၼ်ႁူၼ်းဝၢၼ်ႈတူင်ႇတၢင်ႇၶၼ်ႉတင်းသွင်ၽႂ်ႇ(ၽႂ်ႇတႆး-ၽႂ်ႇထႆး) လၢင်ႈႁူပ်ႉ ထူပ်း သင်ဝႃႈၽိၼ်ႇၵၢၼ်ႁူင်းလၢၵ်ႈသိုၵ်းဝႃႉ UWSA ၶဝ်ၶၼ်ႉ တိုၵ်ႉသိုပ်ႇမိုင်ၼွတ်းသၢင်ႈ။ ၶဝ်း ၶႃႈမႆႈလွႆဝႃႈ ႁူင်းၵၢၼ်လိူဝ်းၶႄႇတိုၵ်ႉ ပၼ်ၶၵ်ႉတွၼ်းႁၵ်ႈၵၼ်လီႁူဝ်ယွၼ်ႇ ၶွင်းသီးသိုၵ်း မၢၼ်ႈတေလွႆႉၽိၼ်ႇၵၢၼ် လၢၼ်ႈလုမ်းသိုၵ်းဝႃႉ (UWSA) လွမ်းၽိၼ်ႇၵၢၼ်မိူင်းမၢၼ်း ဝႃးသိုၵ်း မၢၼ်ႈယိုတ်းၵၢမ်းၶေႃတ်ႈ (ၵႃႉၶႄႈ) လိုင်ႈမိူင်းမႃးၶၼ်ႉယဝ်ႉ။

ၶဝ်းၶႃႈယုမ်ႉယမ် မုင်ႈမွင်းဝႃႈ ႁူၼ်းမိူင်းလိူဝ်းပိူင်ႈၵိုင်ၼမႈၶေမ်ႉႁူၵ်ႈ တင်းသွင်ၽႂ်ႇ တေႁူမ်ႈ ဢၼ်တေႃႇသူႈ ပိူဝ်ႈတႃႇ ၵိတ်ႇၼၼမႈၶေမ်ႉၵၼ်တင်းသွင်ၽႂ်ႇ လႆႈပိူင်ႈၵိုင်ၶၼ်ႉယဝ်ႉ။

ၵွင်ႈတီႈၵၼ်သိုၵ်းဝႃႉ UWSA ၽိၼ်ၶၢင်ႈၼွၵ်းဝႆႉတႃႇသၢင်ႈႁူင်းလၢၵ်ႈၶွင်းပိုၼ်ႉတီႈတႃႈၶီႈလိၵ်း

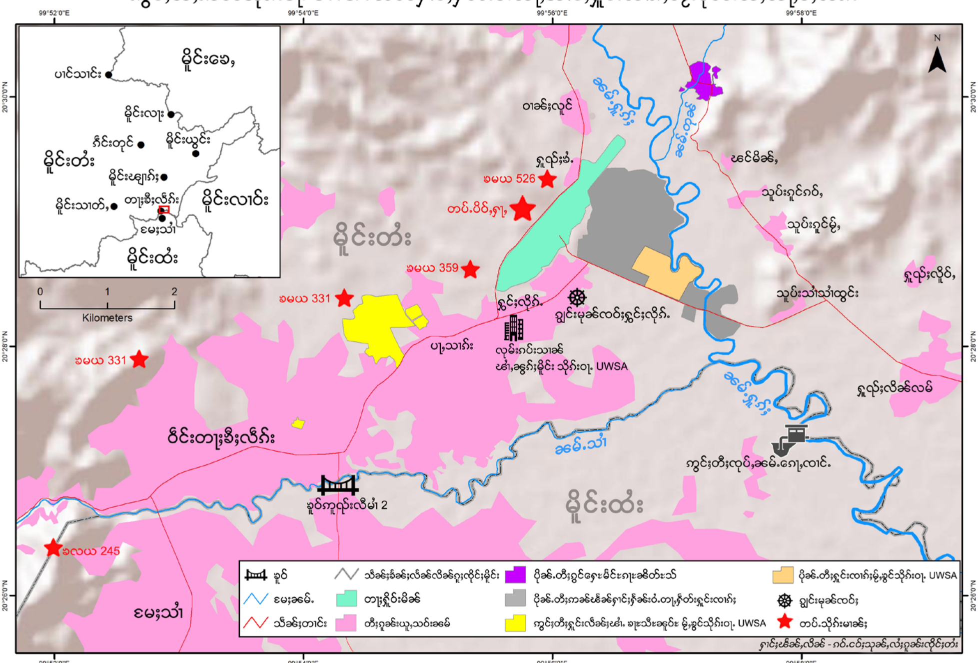

ပိုၼ်ႉတီႈၼႄၵ်ႇယၢင်တင်ၶလႈၶုတ်းႁေႃး မ်ႇင်းၵၢႆးၶိတ်ႉသ် လွမ်းသၢႆၼမ်ႉၶမ်ႉႁူၵ်ႈ

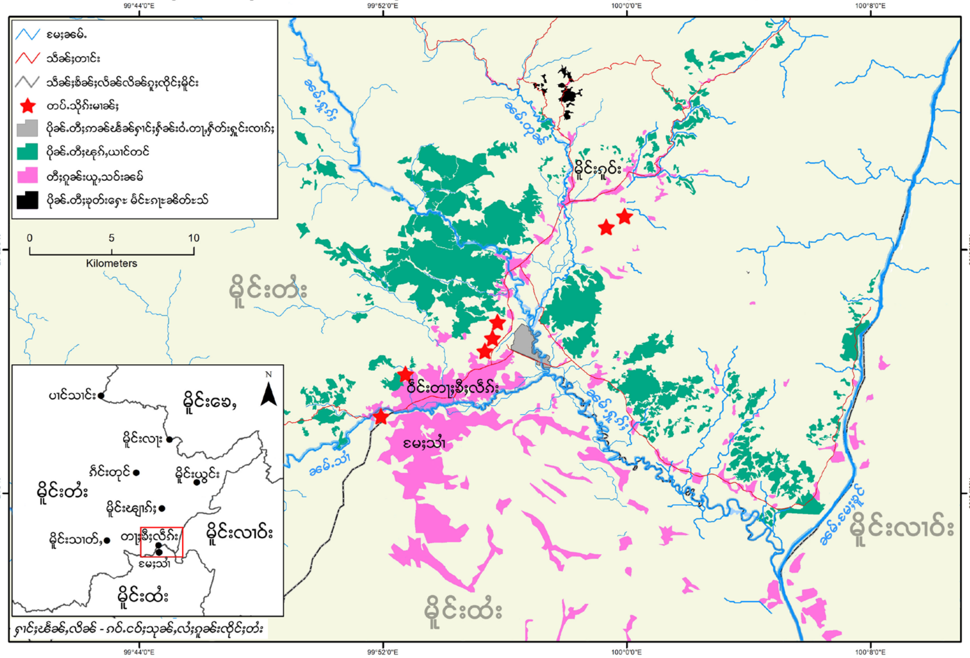

ပိုင်ပီဆ်လွမ်းခါဝ်းယါမ်း ဂာဆ်သိုဂ်းမၢဆ်ုဂူပ်ုယိုတ်းတီုလိဆ်ဂူဆ်းတၢဆ်ုဝ္ဆင်ုလိုဂ်.ဆ်ုးတၢုခီုလ်ဂ်း

ဝခ၏းထိ	လွင်ုတၢင်း ပိုင်ပီခ၏
1998-1999	မ့ိုဝ်ုပၢခ၏လူင်ပွင်လိုင်ုသိုဂ်းမၢခ၏ (ခကၢဇ) သိုဂ်းမၢခ၏ုဂ့ပ်ုယိုတ်းဂာဝ်တီုဂူခ၏းဝၢခ၏ 601.54 ကေးဂၢုး ဂာခ၏ယူ,ခေုတၢင်းဂွဂ်,သေ ၅ၢင်,ဂ်ဝီင်းတၢုခီုလ်ဂ်း 5 ဂီးလူဝ်းမ်တ်း ပိုင်ုတၢ,ဂာဝ်သၢင်ုရ့ုင်းလၢဂ်ုး။ မ့ိုဝ်ုဇင်ုင်းခ၏. သိုဂ်းမၢခ၏ုလိုဝ်ုဇေ,တ်ီင်းလခ၏.လဝ်ုၵ၅ခ၏ ပီခ၏ဇူးဂွခ၏းဧလးတွခ၏ုတၢုခီုလ်ဂ်းဝ်.။ ဂူခ၏းဝၢခ၏ုဂမ်ုးဇင်ုင်ုး ဂာမ်, ၅တ်းဇုဂ်,သွမ်ုး ခ့ိုဝ်တီုလိခ၏ၵ်ုခေုးခဝ် ခ့ိုးပိုခ၏.တီုခ၏ခ၏.၊ ဂူလ်ုး ဂၢုးဂမ်ုးဇင်ုင်ုးဧတ.သိုပ်,ရ်ုတ်းယူ, ဝ့ပ်ုဝၢုးဂာမ်,မီးတီုလိခ၏တေဇုဂ်, သွမ်ုးတီုး လ့ုထ်ုင်ုး။

2000	တီုလိခ၏မ့ဂ်ုး 100 ကေးဂၢုးတၢင်းတူဂ်ုးလ်ုင်,ပိုခ၏.တီုးတေသၢင်ုရ့ုင်ုး လၢဂ်ုးခ၏.လဲ့ုထုဂ်,တတ်းပ်ီခ၏လွဂ်ုးပ်ီခ၏လွဂ်ုးသေခ်ုး။ ဂမ်ုးခမ် ခ်ုၢ ပခ၏လၢဝ်ုးခ့ိုဝ်ုးဧခ,ဧလးဝၢ, လ့ိုဝ်ုးမၢုး လူင်ုး တိုခ၏။ လဝ်ုးခေုတီုး/ဧယးခ့ုင်ုးတၢုခီုလ်ဂ်ုးခဝ်ဂွဂ်,ဥၢမ်ုးသင်,ရ့ုင်ုးလဝ်ုးခွင်ုၵ၅ခ၏.ဧမးရ,ုတ်.,/ဂၢုး ခဝ် ရ့ုင်ုးခ်ုၢ.ဂွင်ုးတီုးခ့ုင်ုးဂၢင်ဝ်ီင်ုးဥ,ယူ,လွမ်ုးၵ်ုမ်ုးဂွင်ုးတီုးတေသၢင်ုရ့ုင်ုး လၢဂ်ုးလ့ိုဝ်ုးခ၏.သေ ဂၢခ၏ပ်ုၢးမၢဂ်ုးမီုးဂမ်ုးဇင်ုင်ုးဂေုၢုးလဲ့ုဥ,ဂာဝ် တီုးယူ,ဝ်.လွမ်ုးခ၏.ယဝ်.။ ဝ့ပ်ုတၢ,တီုးလိခ၏ 500 ကေးဂၢုးဂာခ၏မီုး ခ့ုင်ုး ပိုခ၏.တီုးရ့ုင်ုးလၢဂ်ုးခ၏.ပ်,ဂာဝ်လ့ုင်.တၢ,သင်ဧလးုး လဝ်ုးဝ့ုင်တီုး လိခ၏လ့ိုဝ်ုးပ်ီခ၏လဝ်ုးၵ်ုခေုးခဝ်ဂမ်ုးဇင်ုင်ုး လင်,ဂွခ၏ဂခ၏ဇုဂ်,သွမ်ုး ၅ၢဂ်ိခ၏ ခ့ိုဝ်လိခ၏ခဝ်ခ့ိုခ၏း ခ၏.ယဝ်.။
July 27, 2001	တီုးလိခ၏ 100 ကေးဂၢုးခ့ုင်ုးပိုခ၏.တီုးရ့ုင်ုးလၢဂ်ုးလဲ့ုထုဂ်,ဂာဝ်မ့ပ်ုးပခ၏ ဝ့ွမ်ုးပခ၏ုးရ့ုင်ုးပၢင်ုး ပ့ိုဝ်ုးတၢ,သၢင်ုး ရ်ုတ်းရ့ုင်ုးတေၢ,လ့ုတ်,ယၢင် ဧလးုး ရ့ုင်ုးဂၢုးၵ၅ၢခ၏ (တၢင်ုးဂ်ိခ၏သတ်ုး) သတ်ုး။ ဂူလ်ုးဂၢုးဝ့ွမ်ုးပခ၏ုး ရ့ုင်ုး ပၢင်ုးခဝ် ဂူလ်ုးလ့ိ.တီုးလိခ၏ 11.16 ကေးဂၢ,တၢ,ခ့ုင်ုးဂၢခ၏ရ့ုင်ုး လ်ုင်. မ့ုဧလးုးဂ်,ဂူလ်ုး။ လ့ိုဝ်ုးလ့ိုဝ်ုးဧတ.ခဝ်ဂာမ်, ဂာဝ်ရ်ုတ်းသင်။ လ့ိုဝ်ုးလ့ိုဝ်ုး ဧတ.ခဝ် ဂာမ်,ဂာဝ် ရ်ုတ်းသင်ဧလးုးဂူခ၏းဝၢခ၏ုးခဝ်လင်,ဇုဂ်,သွမ်ုးလ့ိ. တီုးလိခ၏ခဝ်ခ့ိုခ၏း။
လ့ိုခ၏မေး 2011	ဝ့ွမ်ုးပခ၏ုးရ့ုင်ုးပၢင်ုးရ့ုတၢင်ုးတၢ,လွမ်.ရ့ုဝ်.တီုးလိခ၏ 100 ကေးဂၢုး ဂာခ၏ခဝ်လဲ့ုဝ့ုၢင်.ခ့ုင်ုးပီ 2001၊ ဂူလ်ုးဂၢုးလဝ်ုးခေုးခဝ်ဂွခ၏ဂခ၏သၢခ၏ ခတ်ုးသေဧတ,ဂွခ၏ဂခ၏တၢင်,လိဂ်ုးတုဂ်ုး ယွခ၏းထိုင်လူင်ပွင်လိုင်ုး ပ့ိုဝ်ုးတၢ,ဂာဝ်တီုးလိခ၏မ့ပ်ုးပခ၏ခဝ်ခ့ိုခ၏း။

2012	ဂူခင်းမိုင်းလိုပ်ပ်ခ်ဂဝ်ဒ့ွင်တီ၊လိခ်ဂွခ်ဂခ်ဂတၢင်,လိဂ်၊တုဂ်းယွခ်း တီ၊ ဂဝ်၊ခဲ့၊တီ၊ ဌလ၊ဝ်င်းတၢ့ဒီ၊လ်ဂ်းဌလ၊ ဂဝ်၊ခဲ့၊တီ၊ တီ၊လိခ် ရ်ွ၊ဘဝ်တီ၊ လိခ်ခ်ွင်းပိုခ်.တီ၊ ရ်ူင်းဂၢဂ်း၊ ခခေ.ပခ်ဂူခ်းမိုင်းခိုခ်း။ ဘမ်,မီးလွင်၊တုမ်.တွပ်,သင်။ ဂူခ်းဝၢခ်း၊ကွခ်ဂခ်ဌရ်,သွမ်၊ ခ့ိုပ် ခင်လိခ်ဒဝ်ခိုခ်း။
ဂျုခ်း 2013	မ့ိုဝ်၊ဝခ်းထိ 16/6/2013 ခခေ. ဒွမ်ပခ်ီ:ရ်ူင်ပၢင်ဒဝ်ဘဝ်ရ်ူတ်./ဂၢ်ထုလ်,/ဝ်ူဂ်း (Backhoes)ဒဝ်မၢ်ယၢ.ပ်တ်၊ရ်ိုခ်း၊လင်ခ့ိုင်၊ဘခ်သၢင်၊ခ့ိုပ် လိခ်ခ်ွင်းပိုခ်.တီ၊ရ်ူင်းဂၢဂ်း၊ခခေ.။ဂ၊ဝ်ုခ်းဂ်ဝ်၊ ဂဝ်၊ဒ့ွင်ရ်ိုခ်း ဂျ.ဘခ်ရ်ီတ်းဘၢခ်ခ့ုတ်းသ၊ဝ်းတီ၊ခခေ်ဂ်ေ၊ လ၊ဝ့ုင်ဒ့ၢင်.ရ်ီတ်း ဘခ် ဂဝ်၊ခဲ့၊တီ၊မၢခ်၊ခ0ဝ်ဘ့ဂ်,ပခ်ခခေ.ယူ,။ မခ်းဂ၊ဝ်းလ့ဂ်,ဝ့ိုတ်၊ တေဘဝ် လ့ိုင်း ဒွမ်ပခ်ီ:ရ်ူင်ပၢင်ခခ်ေသ လ၊်ရ,ုၢ်ုးရ်ွင်းယိုဝ်းတီ၊ရ်ူဝ် မ့ိုဝ်၊ဝခ်းထိ 18/6/2013 ဌခ်ွင်းမခ်းဂ၊ဝ်းခ,ရ်ူတ်.ခ့ိုင်၊ခ်ွင်းရ်ွင်းလ့ိုဂ်. သေ လုသ,ိင်၊ဘမ်းလ,ိပ်။ ဘျ.ဘခ်မ,ုးယိုဝ်းမခ်းဂ၊ဝ်း တ၊ သေပ၊်ုမ,ိပ်း ဝ.ခခေ. မီးလွင်၊ထၢင်,ထ့ိုမ်ဝ၊ုသ့ိဂ်းဝ၊.ဂၢင်၊မခ်းမ,ုးခ၊ယဝ်.။
2013	ဂူခ်းဝၢခ်း၊ဂၢ၊ဝ်းခ,ုးဘမ်၊ဌင်ွ၊ဒ့ၢ,တီ၊ခေ,ပ့ျ,တေၢ, ပ့ိုဝ်၊တၢ,ယိုခ်း၊ လ့ိုင်း၊ထိုင်လ့ုင်ပွင်လ့ိုင်း ယဝ်.တုဂ်းယွခ်းဘဝ်တီ၊လိခ်ခ့ိုခ်း။
လ့ိုခ်ဘျ,ုးဘတ်. 7, 2015	လ့ုင်ပွင်လ့ိုင်း၊မ့ိုင်းတံ:(ပၢ၊တ့ဒ့ွ်ဂ်ုလ့ိုင်း၊တ်ခ်ုးဂ်ခ်,) သင်,ရ်ွ်၊ဘျ,ုးမတီ:ဌ,ုၢ,ဂ်ုလတ်းဘၢခ် တီ၊လိခ် လ့ုင်ုးဂ့ုတ်,ထတ်းတ့ုလ,ုးပခ်ရ,ၢ် လ့ုင်ုးယိုတ်ုး တီ၊လိခ် ဂ့ုခ်ုးဝ၊ခ်ုး၊ရ်ွ်ုင်ုး၊လ့ိုဂ်.။
ဂဝမ်သ,ိင်ုးပိ 2015	ဂ့ုခ်ုးဝ၊ခ်ုး၊ကွခ်ုဂခ်ုတ၊ခ်,လ,ိဂ်ုးထ့ိုင် ခ၊ဇ်ုးကွင်,သ၊ခ်ုးသုဂ့ျ, တုဂ်ုး ယွခ်ုး ရ်ွ်ုးဘဝ်တီ၊ လ,ိခ်ုပခ်ုဂ့ုခ်ုးမ့ိုင်ုးခ့ိုခ်ုး။
လ့ိုခ်တီ:ဌသ,ိမ်:ပ့ိုဝ်:ဌ 31, 2015	ဘျ,ုးမတီ:ဌ,ုၢ,ဂ်ုလတ်းဘၢခ် တီ၊လိခ် တၢ့ဒီ၊လ,ိဂ်ုး သ့ုင်,လ,ိဂ်ုး၊ထ့ိုင် ဘျ,ုးမတီ:ဌ,ုၢ,ဂ်ုလတ်းဘၢခ်တီ၊လိခ် မ့ိုင်ုးတံ:သေ ရ,ုၢ်ုးဇ,ုၢခ်ုးဝ၊ခ် ဘမ်, မီးလွင်ုး သ,ုၢ်ုးတ,ိခ်ုးဌလ၊ ရ,ုၢ်ုတီ၊မ့ိ,ပခ်ုဂ့ုခ်ုး ဝ,ုၢခ်ုး၊လ့ိုဝ်ုးလ,ုၢ်ုးယိုတ်ုးတီ၊ လိခ် ခခေ.သင်။
2016	တ့ုဝ်တ,ိခ်ုး၊ဂ့ုခ်ုး၊ဝ,ုၢခ်ုး၊ဘမ်၊ဌင်ွ၊ ဒ့ၢ,တ,ုၢ,ခ်,လ,ိဂ်ုး၊ထ့ိုင်ခေ,ပ့ျ,တေၢ, ပ့ိုဝ်ုး၊ တၢ, တုဂ်ုးယွခ်ုး ရ်ွ်ုးပခ်ုတီ၊လိခ်ခ့ိုခ်ုး။
2017	တ,ိခ်ုးဌင်ုးပ,ၢ,တီ,ခ,ုဂ်.ယုင်ုး (NLD) ဘျ,ုခ့ိုင်ုး၊ခ်ုးတၢ့ဒီ၊လ,ိဂ်ုး၊ဒ့ၢ,ရ်ွ,ပ်. ထ,ုပ်ုး၊ဂ့ုခ်ုး၊ဝ,ုၢခ်ုး၊သေ လ,ုၢတ်ုး၊ဝ,ုၢ၊တေလ,ုၢ်ုးထ,ိ်မ်။ တေလ,ုၢ်ုး၊တ,ၢ,ခ်,လ,ုၢတ်ုး တုဂ်ုးယွခ်ုး၊တီ၊လ,ုင်ပွင်လ့ိုင်ုး ရ်ွ်ုး၊ဘဝ် တီ၊လိခ်ုပခ်ုဂ့ုခ်ုးမ့ိုင်ုးခ့ိုခ်ုး။
လ့ိုခ်မ,ၢတ်.ခ,ုၢ် 3, 2018	ဂ့ုခ်ုး၊ဝ,ုၢခ်ုး၊တုဂ်ုးယွခ်ုး၊တီ၊တ့ုဝ်တ,ိခ်ုး၊လ့ုမ်ုး၊ပ,ၢ,တီ,ခ,ုဂ်.ယုင်ုးNLDဘခ် မ,ုးလေ,ယ,ိမ်၊ ပ,ၢ,ဝ်ပ,ိတ်,လ,ုမ်ုးဇေ တီ၊တ,ၢ,ဒီ၊လ,ိဂ်ုး။
လ့ိုခ်မေ 21, 2018	ဂ့ုခ်ုး၊ဝ,ုၢခ်ုး၊ 137 ဘျ,ုသ့ုင်,လ,ိဂ်ုး၊ထ့ိုင်လ့ွမ်လ့ိုင်ုး ဘ့ုးဝ,ိခ်ုးမ,ျ,ခ်. တုဂ်ုး ယွခ်ုး ရ်ွ်ုးပခ်ုတီ၊ လ,ိခ်ုခ့ိုခ်ုး။

ဂူခန်းဝါခန်းရှင်းလိုဂ်.ဂမ်းဇွင်းလိုဝ်းသုမ်းတီးလိခန်

ရှုဝ်.ဘခန်ခွမ်းပခဧီးလွံသါမ်သွင်းခဝ်မူးလွမ်.

လ့ိုခ၏ကွာဂ်းထူဝ်းပ့ိုဝ်း 2018	ဂူခ၏းဝၢခ၏ဒ့သူင်,လိဂ်ဒ့ထိုင်လုမ်းဇေပေါ့,တီ,ခရှဂ်.ယုင်း NLD ခ၏ုးတၢ့ ခီဒ့ လ်ဂ်း၊ ဂူလ်းဂၢ့ ဂာမ်, မီးလွင်ဒ့တုမ်.တွပ်,သင်ခ့ိုခ၏။
လ့ိုခ၏ကီးသိမ်းပ့ိုဝ်း 2018	ဂူခ၏းဝၢခ၏ဒ့သူင်,လိဂ်ဒ့ထိုင်လုမ်းဇေပေါ့,တီ,ခရှဂ်.ယုင်း NLD ခ၏ုးတၢ့ခီဒ့ လ်ဂ်းထ်ုင်ဒ့၊ ဂာမ်, မီးလွင်ဒ့တုမ်.တွပ်,သင်ခ့ိုခ၏။
လ့ိုခ၏ကီးသိမ်းပ့ိုဝ်း 3, 2018	ဂူးလူပ်ုးလုခ၏.လုလ့,ဇွင်ုးလူင်ဇမ်ု,ဇ်ခ၏ဂၢခ၏ဍလဒ့ဂၢခ၏ုင်ခ၏းမ့ိုင်ုးတံ့း မၤုးတီဒ့တၢ့ခီဒ့လ်ဂ်းသေပခ၏ဘ့ၢမ်းမခ၏ဒ့ဝၤ့တေဂာဝ်တီဒ့လိခ၏ ပခ၏ဂူခ၏းဝၢခ၏ဒ့ခ့ိုခ၏။
ဂဝ်.ပီ 2019	ဂဝ်ဒ့ခေၤ့တီဒ့ဇမ်ု,တီဒ့လိခ၏ တၢ့ခီဒ့လ်ဂ်း ရှပ်.ထူပ်းဂူခ၏းဝၢခ၏ဒ့သေ ပခ၏ဘ့ၢမ်းမခ၏ဒ့ဝၤ့တေ ရ်ၢင်ဒ့ရ်ခ၏းတၢ့,မွပ်ဒ့/ဂၢပ်ဒ့ပခ၏တီဒ့လိခ၏ဂူခ၏း ဝၢခ၏ဒ့ခ့ိုခ၏းဍလ့ တီဒ့လိခ၏လ့ိုဝ်းလံ့ ခ်ၢဘ့ၢ့ယဝ်. ခခ၏.ဂေၤ့ တေသ်ၢ့ တ်ခ၏းပခ၏ခ့ိုခ၏။ ၖဝ်လၢတ်ဒ့ဝၤ့တေရ်တ်းရ်ဒ့ယဝ်.တူဝ်ဒ့ဘွခ၏တၢင်း လ့ိုခ၏ဘ့ုခ၏း ပီ 2019။
လ့ိုခ၏ဇ်တ်.တ်ခ၏,ပ့ိုဝ်း 5, 2019	လူင်ပွင်လိုင်ဒ့မ့ိုင်ုးတံ့ ပခ၏ဘ့ၢင်.ရ်ုး ခွမ်းပခ၏ီး လ့ွသၢမ်သွင်း (မီးသုခ၏, လွမ်း ခွမ်းပခ၏ီးရှင်ုးပၢင်ုး) ပ့ိုဝ်ဒ့တၢ့,သၢင်ဒ့ရှင်ုးရှင်ုယၢင်တင်ဍလ့ ရှင်ုး ဇဝ်ရှေးမ်ုင်ုးဂၢုးခ၏တ်ုးသ် ခ့ိုဝ်တီဒ့လိခ၏ 100 ဂေၤးဂၢုး ဘခ၏ပခ၏ ခွမ်ုးပခ၏ီး ရှင်ုးပၢင်ုး မ့ိုဝ်ဒ့ပီ 2001 ခခ၏။
လ့ိုခ၏ဇ်တ်.တ်ခ၏,ပ့ိုဝ်း 19, 2019	ခွမ်ုးပခ၏ီး လ့ွသၢမ်သွင်း ဘာဝ်တုင်း (လွမ်ပိဝ်) မၤုးပဂ်ုးဝ်.လွမ်ုးတီဒ့ လိခ၏ဘခ၏ လ်ဒ့ခွၢင်.တၢ့, သၢင်ဒ့ရှင်ုးလၢဂ်ုး တီဒ့လိခ၏ဘခ၏ဂူခ၏းဝၢခ၏ 67 ဂေၤ့တိုဂ်.ဇုဂ်,သွမ်ဒ့ဝ်.။
လ့ိုခ၏ကွာဂ်းထူဝ်းပ့ိုဝ်း 24, 2019	ခွမ်ုးပခ၏ီး လ့ွသၢမ်သွင်း ဘာဝ်ပ်ၢ.မၤုးတိတ်ုးဇ်ခ၏ဝ်.လွမ်ုးတီဒ့လိခ၏ ခ၏ုး ပ်ၢ. ခခ၏.တီဒ့ဝ်. ဝၤ့ "တေဘာမ်,လ်ဒ့ပူခ၏.ပ်ခ၏" ခယ်ဝ်.။
လ့ိုခ၏ကွာဂ်းထူဝ်းပ့ိုဝ်း 26, 2019	ဂူခ၏းရ်တ်ုးဘၢခ၏ ခွမ်ုးပခ၏ီးလ့ွသၢမ်သွင်း ခဝ်မၤုးလွမ်.ရှဝ်.တီဒ့လိခ၏ ဂူလ်ုးဘၢ့ဂူခ၏းမ့ိုင်ုးဘွခ၏ဘခ၏သၢခ၏ခတ်ုးသေလွင်ုးလွမ်.တီဒ့လိခ၏ခခ၏. လ်ဒ့ဂ့ိတ်ုးပ်တ်ဒ့။
လ့ိုခ၏ ခ့ရှဝ်ုးဝ်မ်ုးပ့ိုဝ်း 19, 2019	တူဝ်တ်ခ၏းဂူခ၏းဝၢခ၏ဒ့ရ်ွင်ုးလ့ိုဂ်. ဂ့ၢ,တၢင်,လိဂ်ဒ့တီ, တ်ခ၏းဇွင်ုးဂူခ၏ း မ့ိုင်ုး လ်ၢုးလိခ၏းမ့ၢ်တ်ဒ့ ပၤ့,တီ,ရှဝ်ုဝ်သ့ိုဝ် တ်ခ၏းဇွင်ုးမ့ိုင်ုးသ့ူ, တီဒ့လုမ်ုးပၤ့, တီ,ရှဝ်ုဝ်သ့ိုဝ် တူခ၏ဒ့တီ။ မခ၏းလ်ၢုးလၢတ်ဒ့ဝၤ့ လိဂ်ဒ့ခခ၏.တေသ့ိုပ်,သူ င်,ထိုင် ဇွင်ုးလူင် ဂ့ုဒ့ဍလ့မ့ိုင်ုး။ ဇ့ိခ၏မ့ိုခ၏မခ၏ဂေၤ့ တေသ့ူင်,လ့ူး လု မ်ုးလူင်ပွင်လိုင်ဒ့ ဘခ၏မီးတီဒ့တၢ့ခီဒ့လ်ဂ်း၊ ဂူလ်ုးဘၢ့လိဂ်ဒ့ခခ၏.ဘာမ်,မီး လွင်ဒ့တုမ်.တွပ်, သင်မၤုးခ့ိုခ၏။

ရှင်းရှင်းလၢဟ်းလွမ်းဆၢဝ်းယၢမ်းမိုဝ်းပူခန်.မူး ဧလးမိုဝ်းလီဝ်

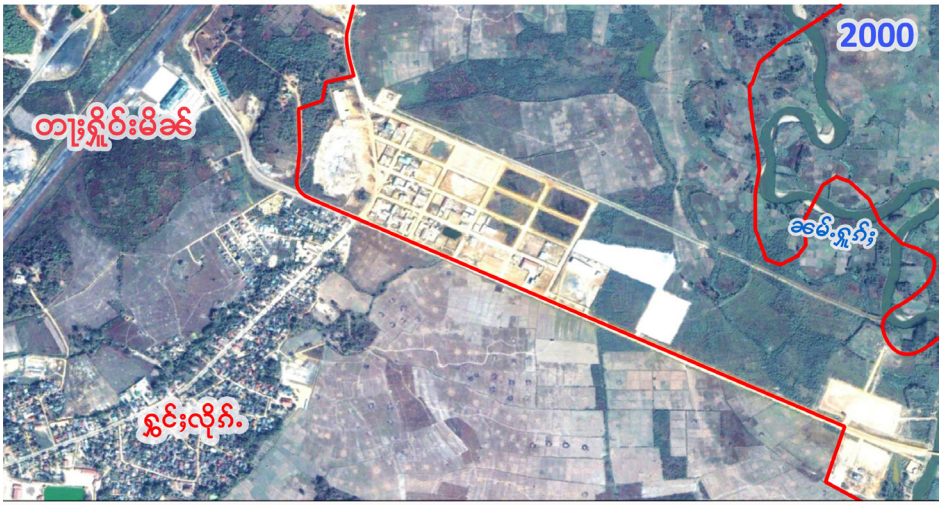

ခရူဝ်းဝ်မ်းပ္ပိုဝ်း 2019	တူဝ်တ်ခ၏းဂူခ၏းဝ၊ခ၏းဘခ၏ဥ့၊တူခ၏းတီ့ ခ့ိုခ၏းပ္ပဉ်ဒ့ရ်ိုခ၏း၊ ဂူခ၏းရ်ိတ်ဒ့ ဘ၊ခ၏ခ့ွမ်းပခ၏ီး လ့ွသ၊မ်သ္ဍင်ဒ့ ခဝ်မၤသ့ိုပ်,လ့ွမ်.ရ္ကဝ်.တီ့လိခ၏ ထ်ိင်ဒ့။ ပ္ဍဉ်ဒ့ခ၏. ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့ဘ္ဍခ၏ဘခ၏ပၤမိတ်ဒ့ ပၤလ်ဝ်းဥ့၊ဧရ.ရ့၊မ်ဒ့ ဧလ၊ခ့ွမ်းပခ၏ီးခဝ်လဲ့ရ်ိတ်းလိဉ်ဒ့တ၊ဝ်,ထိုင်တီ့လုမ်းဧလ၊တ့ွခ၏ဒ့ဧလ၊ လုမ်း ဧ၎,လ့ိုမ်ဒ့လဲ, ဘခ၏မီးခ၏ဒ့တၤဒ့ီ့ဒ့လ်ိဉ်း သေဘဝ်လ့ိုင်ဒ့ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့ 4 ဘေ့၊ဘခ၏ ဘ့ွခ၏ရ္ကဝ်ဧရ.ရ့၊မ်ဒ့ (ဂူခ၏းလ၎ဲ 3 ဘေ့ ခ၊ဝ်းယ်င်း 1 ဘေ့ ခ့ိုင်ဒ့) ပၤဒ့တ့ွ်ဒ့မ်ၢမီ့ဒ့မ်ၢ 427 (ဘခ၏ဝၤ့ ရ့၊လ့ွင်ဒ့ခ့ိုင်ပ္ဍင်လ့ွင်ဒ့ရ့ဉ်ဒ့ရ်ိ.)။ မ်ၢ 447 (ပ္ပခ၏.ပ်ခ၏ခ၊ဒ့တီ့) ဧလ၊မ်ၢ 506 (လ့ွဉ်,ဒ့ိုတ်ဒ့)။
ဧ၎ေးဧ၎ေးဝ၊ၤ ရီး 20, 2020	ခ့ွမ်းပခ၏ီးလ့ွသ၊မ်သ္ဍင်ဒ့ခဝ်ဘဝ်ရ့ူတ်./ဘၤ်းထုလ့်,မၤ်းထုလ့်,ရ့ွ်ဒ့တီ့လိခ၏ ပ်ိင်ဒ့၊ ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့ဘ္ဍခ၏ ဘခ၏ ဧရ.ရ့၊မ်ဒ့ဘမ်,ပခ၏ရ်ိတ်ဒ့။
လ့ိုခ၏မၢတ်.ခ့ဲ 18, 2020	ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့သ့ုင်,လိဉ်ဒ့ထိုင် ဧ့ဒ့ဒ့ိုင်ဒ့ဘုမ်လိုင်ဒ့မ့ိုင်း ခ၊ၢင်းဘ့ွင်,သ၊ခ၏ သုဘ့ျ,
ဘေးပရ့ိုဝ်း 2020	ဧ့ဒ့ဒ့ီ့ဒ့ီ့လခ၏. လခ၏.ဧလ၊တ့ွခ၏ဒ့ဧလ၊ဧလ၊ဝ်ိင်း ပၤ့တင်းတ်ခ၏ဧ့ွင်ဒ့ ပၤ့,တီ, ခ့ဉ်ဉ်. ယုင်း NLD ရ့ွင်.ပၢင်ဘုမ်ရ့ွပ်.ထုပ်ဒ့ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့တီ့ဝတ်.ရ့ွင်ဒ့ လ့ိ်ဉ်.။ ခ၀ဝ်ဘဝ်တင်းဧ်ခ၏, တီ့သေ သပ်လ်င်ဒ့ ဧခ၀ၤ့ တီ့လိခ၏တၤ့, မ့ွဉ်ဒ့ 317 ဘေးဘၤ့ တေ့ခ့ိုခ၏းမ့ုပ်ဒ့ဘၢပ်ဒ့ ပခ၏ဒ့ဂူခ၏းမ့ိုင်ဒ့။ ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့ ဘ့ွခ၏ဘခ၏ လ့ုမ်းသ့ိ်ဉ်းဧ့ွင်ဒ့လဲ့ဒ့ီ့ခ၏ဒ့ဘ့ၢမ်းလ့ိုင်.ခခ၏။
လ့ိုခ၏ဘေးပရ့ိုဝ်း-မေး 2020	ဧ၎,တ်ဉ်ဒ့တီ့လိခ၏ လ့ုင်ပ္ဍင်လိုင်ဒ့ခဝ်မၤတ်ဉ်ဒ့တီ့လိခ၏ခ့ွ်း ပ့ိုခ၏.တီ့ ဘခ၏ တေ့ရ်ိတ်ဒ့ရ့ုင်းလၢဉ်ဒ့ခခ၏.၊ ဂူလ့ုပ်ဒ့ၤယ့ွခ၏.ပ်ခ၏ဧ့ွင်ဒ့ဒ့ၢ်ဝ်ဒ့ရ်ိ်ဝ်ဒ့ ဧလ၊ ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့ဘမ်,လဲ့ဒ့ရ်ိတ်းခ၊ဒ့။ ဘ့ပ်ဒ့ခခ၏ဧ၎,တ်ဉ်ဒ့တီ့လိခ၏ခ၀ဝ်ဘေ့ဒ့လၢတ်ဒ့ဝ၊ဒ့ပ်ခ၏တီ့လိခ၏ရ့ၢမ်းပဝ်, ဘမ်,မီးလ့ွင်ဒ့ဧ့ဉ်, သ့ွမ်ဒ့ရ်ိတ်ဒ့ သင်။ ခ့ွဉ်ဒ့သေခခ၏. ဧ၎,တ်ဉ်ဒ့တီ့လိခ၏ခ၀ဝ်ခခ၏. ယင်းပ်ၢလၢတ်ဒ့ ဝ၊ဒ့ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့ဧ့ွမ်.တၤ့,ဘဝ်ဝ့ိုခ၏းဘၤ့ဒ့သ်ၢ်ဒ့တ်ခ၏းတီ့ဒ့ခ့ွမ်းပခ၏ီးလ့ွသ၊မ်သ္ဍင်ယဝ်. တၤ့,တီ့ဒ့လိခ၏ မ့ွဉ်ဒ့ 34 ဘေးဘၤ့။ ဂူလ့ုပ်ဒ့ၤ့ လ့ွင်ဒ့ခခ၏.ဘမ်, ရ့ုင်ဒ့လ့ွင်ဒ့ဧတ.။
လ့ိုခ၏ခ့ရ်ိုခ၏ဝ်ဝ်မ်း ပ့ိုဝ်း 2020	ခ့ွမ်းပခ၏ီး လ့ွသ၊မ်သ္ဍင်ဒ့ မၤ်းလ့ွမ်.ရ္ကဝ်.တီ့လိခ၏ထ်ိင်ဒ့ဧလ၊ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့ ဘ့ွခ၏ဘခ၏ဥ့၊ဧရ.ရ့၊မ်ဒ့ခ၀ဝ်ထ်ိင်ဒ့။ ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့ဘဝ်လ့ိုင်ဒ့ဥ့၊တ့ိ်ုင်,လၢတ်ဒ့ တီ့ဧ့ွဒ့ဒ့ခ၏ပ္ဍဉ်.ဧလ၊တီ့လုမ်းဧ၎,လ့ိုမ်ဒ့လဲ,ခ၀ဝ်ထိုင်သ္ဍင်ပ္ဍဉ်ဒ့။ ဝ၀ဝ်ဒ့ ခ၊ဒ့ တီ့ ခ၀ဝ်လၢတ်ဒ့ဝ၊ဒ့ တီ့လိခ၏ခခ၏.တေထ့ူမ်သေ တတ်းပ်ခ၏ လ့ွဉ်ပ်ခ၏လ့ွဉ်ယဝ်.ခ်။ ဂူလ့ုပ်ဒ့ၤ့မၢင်လ့ွဉ်ဧတ.တေခ့ိုခ၏းမ့ုပ်ပခ၏ဝ၀ဝ်ဒ့တီ့ လိခ၏ခ၀ဝ်၊ တေလ့ူဉ်ဒ့မ့ိ်ုသုခ၏,လီ (လ့ူဉ်ဒ့ဧမး) ဘဝ်။
လ့ိုခ၏ဘေးပရ့ိုဝ်း 8, 2021	လ့ုမ်းတတ်းသိခ၏ (လ့ုမ်းတြ၊ၤ) တီ့ခ်ီ့ဒ့လ်ိဉ်းပၢဉ်ဒ့ပ်တ်ဒ့လ့ွင်ဒ့ဘဝ်တၢင်ဒ့ ဧ့ဒ်တ်ဒ့ ဂူခ၏းဝ၊ခ၏ဒ့ 4 ဘေ့ ဥ့ပ်ဒ့ဝ၊ဒ့ဘမ်,မီးလဉ်ဒ့ထၢခ၏ (သၢဉ်ဒ့သေ,)။

လို့ခ၏မေး 6, 2021	တင်;ဧတ, ၁၁ဝ်းယၢမ်း 10:30-11 ဥၢင်ခ၏ ၖမ်းပခီးလွံသၢမ်သွင်းဆဝ် ဥာဝ်ရူတ်./ဥၢးထုလ်, သွင်လမ်းမၢးထုလ်,ရ်ုး;လိခ၏ပီင်း။ သင်,ဓၢ့,လဝ်; တီ;ဝတ်. ရ်ွင်;လိုဥ်.ခဝ်ဥွခ၏ဥခ၏ဥ့ၢ့,ရ်ၢမ်;တၢပ်; လၢတ်;ဝၢ;ခ၏.ပီခ၏ တီ;လိခ၏ဥူခ၏းဝၢခ၏;။ဝံၢးခခေ၏.ခဝ်လင်,ခိုခ၏းဥာဝ်ရူတ်./ဥၢးထုလ်, ခဝ် ခခေ၏.ဥွဥ်,ဥ့ၢ့,ခိုခ၏း။
လို့ခ၏မေး 8, 2021	ဢွင်းဥၢင်ဝခ၏းခခေ၏. လဝ်;ခၢေ;တီ;မၢခ၏;/ဧယး ခဝ်ဥ့ၢ့,လူးလဝ်;ဥွခ၏း ဝတ်.ရ်ွင်;လိုဥ်.သေ လဝ်;လၢတ်;ဝၢ; ခဝ်တေဥ့ၢ့,ဥာဝ်လွင်;ရ်ူမ်,လူမ်; တၢ့ၖမ်း ပခီး လွံသၢမ်သွင်းခဝ်၊ ဥူခ၏း ဝၢခ၏; ဥာမ်,ထုဥ်,လီဥ့ၢ့,ၖွခ၏; တုမ်ဥခ၏ ခမ်လို့ဝ် 30 ဧၢ့.ခိုခ၏;ခ၏ဝ်ဝ် ပေါ;ဥာမ်,ခခေ၏ တေလၢ;ဥာဝ် လို့င်;တိမတ်. (လၢတ်;ဝၢ;ပီခ၏ပို့င်ဧ၄.ရ်ၢမ်; တၢ့ဧ၄.ဥင်;တၢင်းပီခ၏ၖူင်ဝ ဝိတ်ဆ -19) ခ၏။
လို့ခ၏မေး 9, 2021	ယၢမ်း 9:30 ဥၢင်ခ၏ ၖမ်းပခီးလွံသၢမ်သွင်း ခဝ်မၢးလွမ်.တီ;လိခ၏ ပၢ;တ င်:လ ဝ်; ခၢ;တီ; ၛ၁, ရ်ူ မ်, လူ မ်; မၢ ခ၏; မၢ;။ လု မ်:ဥူ ခ၏:ဝ ၢ ခ၏; (မွဥ်;ရ်ိမ်:30) ဥွခ၏ဥခ၏မၢးလို့.ရ်ွ;ခဝ်ဥိုတ်:။ လဝ်;ခၢ;တီ;မၢခ၏;ခဝ် ဝၢ; ဢင်ေတဥာမ်, လံ;ထ၁, ခ်ပ်;ရ်ၢင်; ဢင်ထ၁,တေယိုတ်:ဢ့ူခ၏းမခ၏:ခ၁, ဥူလ်:ဥၢ;ဢ၁,လဝ်;ခၢ;တီ;မၢခ၏;ခဝ်ဧတ.သမ်.ထ၁,ဥာဝ်ခ်ပ်;ရ်ၢင်;ဥူခ၏း ဝၢခ၏;ခဝ်ယ,ူ။ ပေါ; ဢ၁,ၖွမ်းပခီးခဝ် လွမ်.ဥ့ၢ့,မွဥ်; 10 မ်ိတ်ဆ ဥူခ၏း ဝၢခ၏;ဥေါ;ခိုခ၏;ဥွခ၏ ယၢ.ဥွဥ်,လွမ်းတၢင်း လင်ခဝ် ရ်ိတ်:ခခေ၏တိဥ်: တိဥ်:တေ၄,ပေါ;ထိုင်ခၢဝ်:ယၢမ်းမွဥ်; 5 မ,ုင်:ဝံၢး:ဝခ၏:။ လဝ်;ခၢ;တီ; မၢခ၏;ခဝ်ဥေါ;ထ၁,ဥာဝ် ရ်ၢင်;ရ,ူဝ်. ဥာခ၏ဥူခ၏:ဝၢခ၏;ယၢ.ဥ့ဝ်လို့ဝ်:ခခေ၏.။ လဝ်;ခၢ;တီ;မၢခ၏; ခဝ်ဥ့ၢ့,လၢတ်;တီ;လဝ်;ခၢ;တီ;ဢ့ူ;ဥွခ၏:ပွဥ်.ခဝ်ဝၢ; ဢင်ေတဥာမ်,လံ;တ့ိုဝ်. ၖုဝ်:ၖွင်ဥာခ၏လွမ်.ရ,ူဝ်.လို့ဝ်:ခခေ၏.ဧလ; သင် ဝၢ;ၖုဝ်:ၖွင်လို့ဝ်:ခခေ၏.ရ်ု၁ ဥာမ်,ခခေ၏ လၢ;ယၢ.ဥ့ဝ်လိုင် တေဥာဝ်လို့င်; ဥူခ၏:ဝၢခ၏;ခဝ်ခ၏ယဝ်.။
လို့ခ၏မေး 10, 2021	ဥူခ၏:ဝၢခ၏;တီ်မ်;လိဥ်;တၢင်,ထိုင် တွဥ်:ဝ,ိုဝ်: ဧျ,ထုခ၏: ရ,ူဝ်ပဝ်;ၖွင်, သီ,ဢ၁,ဥ,ူပ်.ပ,ိုင်,လိုင်;မ,ိုင်:သ,ိုဥ်:မၢခ၏; မ,ိုင်:တံ: တုဥ်:ယွခ၏:ရ,ုဥ်;လ,ုဥ်;ထ်မ် လွင်; ၖမ်းပခီး ရ,ၢလံၢ:ဥာဝ်တီ;လိခ၏ ဥူခ၏:ဝၢခ၏; ဧလ;ရ,ုဥ်;ပခ၏ဥူခ၏: ဝၢခ၏;ခိုခ၏:။
လို့ခ၏မေး 18, 2021	ဥူခ၏:ရ်ိတ်:ဥၢခ၏တီ;ၖွမ်းပခီး လွံသၢမ်သွင်းခဝ် မၢးလွမ်.ရ,ူဝ်.တီ;လိခ၏ ယၢမ်:ဥၢင်ခမ်;။ ဢွင်: ဥူခ၏:ဝၢခ၏;လ,ုဝ်:ဥခ၏ဥ့ၢ့,တ,ူလ,ုပ်:ခခေ၏. ဢ၁,ၖွမ်း ပခီး ခဝ်ဥာဝ်ဥွင်;ယိုဝ်:လွဥ်,သွင်ဥမ်:။

လို့ခ၏မေး 24, 2021	ဢ့ုင်ဒ၏,ဝိခ၏း သိုဂ်ိးမၢခ၏ဒ့ထၢဂ်ိ (ယ့ု,ဝ်.ခ့ုင်ိးသခ၏သ̀ၢးတၢ့ဒီ့ဒ့ီ့ဂ်ိ) ရ̄တ်ိးဢ့ုန်ိ့ဂ်ိခ၏ဂၢင် (ပ̀ွ်ိးလၢး)တၢ့ဒ့ွမ်ိ့ပခ၏ိ့ဒ့ီ့လ̀ွ̀သၢမ်သ̀ွင်ိ့ဂ̀ပ်လ̀ွင်ိ့လဝ်ိ့ ဒ̀ွခ၏ိ့ဝတ်.ရ̄ွင်ိ့လိုဂ်. တၢင်,ထိုင်ိ့လဝ်ိ့ခၢ့ၢ့တီ့/ဢယးမၢခ၏ိ့ဢလ့ိ့ဢ̀ၢ, သင်,ဒၢ့သေ လ̀ွဂ်,ဝ̀ိတ်ိ့တေဂ̀ပ်လ̀ိုင်ိ့မခ၏ိ့လဝ်ိ့ ဒ̀ွပ်ိ့ဝၢ့ မခ၏ိ့လဝ်ိ့ ဂ̀ွခ၏ဂ̀ူခ၏ိ့ဝၢခ၏ိ့ ခ̀ပ်ယၢ့ရ̄ူပ်.။
လို့ခ၏မေး 28, 2021	ခ̀ၢဝ်ိ့ယၢမ်ိ့ 10 မ̄ုင်ိ့ဂၢင်ခ̄ဲ့ သင်,ခ̀ၢ့လဝ်ိ့ခ̀ပ်ဂ̀ွခ၏ဂခ၏ဂ̀ၢ့ယၢ့ရ̄ူပ်. ဂ̀ခ၏ ခ̀ွမ်ိ့ပခ၏ိ့ခ̀ပ်မၢ့လ̀ွမ်.ယၢမ်ိ့ဂၢင်ခ̀ိုခ၏ိ့။
လို့ခ၏မေး 28, 2021	ယၢမ်ိ့ 1-4 မ̄ုင်ိ့ဂၢင်ဝခ၏ိ့ လဝ်ိ့ဒ̀ွခ၏ိ့ဝတ်.ရ̄ွင်ိ့လိုဂ်.သင်,ခ̀ၢ့လဝ်ိ့ထ̀ိုင်ိ့ သၢမ်တ̄ူခ၏/ပၢ့ ဂ̀ိဂ်,တင်ိ့ဂူခ၏ိ့ဝၢခ၏ိ့သီ,ဂျေ့ဒ̀ၢ့တီ့ဝတ်.သ̀ၢမ̄ိုင်ိ့ပ̄ိုင်ိ့ တၢ့,ရ̄ပ်.ထ̀ွမ်,လ̄ိုင်ိ့၊ ဂ̀ူလ̀ုပ်ိ့ဂၢ့တ̄ူဝ̀ပ်တ̄ိ်ခ၏ိ့ ဢ၏,ခ̀ွမ်ိ့ပခ၏ိ့ခ̀ဝ̀ ဂ̀ခ၏,မၢ့။ ပၢင်ရ̄ပ်.ထ̀ွမ်,လ̄ိုင်ိ့ (ဂ̀ခ̄ မ̄ု.) ခ၏ခ̄.ဢ̄ုန်ိ့ခ၏မ်ိ့ပ̀ၢ်ိ့သင်,ခ̀ၢ့တီ့တၢ့ ခ̀ီ့လ̀ဂ်ိ့ ဂျေ့ပ̄ိ်ခ၏ ဢ̄ုန်ိ့ခ၏င်ိ့လိုင်ိ့။ လဝ်ိ့ဒ̀ွခ၏ိ့ဝတ်.ရ̄ွင်ိ့လိုဂ်. လံ့းထုဂ်,တဂ်. တ̄ူခ၏ိ့/ ဢ̄ၢင်.ဝၢ့ ရ̄ၢမ်ိ့ရ̄ွမ်ိ့သၢခ၏ခ̀ဝတ်ိ့ ခ̀ွမ်ိ့ပခ၏ိ့။
လို့ခ၏မေး 30, 2021	ခ̀ွမ်ိ့ပခ၏ိ့ဒ̀ွသၢမ်သ̀ွင်ိ့ဢတ,မၢ့လ̀ွမ်.ရ̄ူပ်.တၢင်ိ့ယၢဝ်ိ့မ̀ွဂ်ိ့ 150 မ̄ိတ်ိ့ ဂ̀ပ်တင်ိ့သဝ်လ̄ိ်ဂ်ိ့ဢလ့ိ့လိခ၏ယၢင် (ဢ̄ိလတ်.မြေ့)မၢ့ဂျေ့ရ̄ၢဂ်ိ့မခ၏ိ့။ ခ̀ွဂ်ိ့သေခ၏ခ̄.ခ̀ဝ̀ယင်ိ့ခုတ်ိ့ရ̄ွင်ိ့ခ̀ူ့တင်ိ့သ̀ွင်ိ့ဢ̄ရ̄.ရ̄ူပ်.ဝ̀.တင်ိ့သ̀ွင်ိ့ဢ̀ၢ, ခင်,ရ̄ိုပ် တေ ခ̀ဝ̀ိ့ရ̄ၢ့ရ̄ူပ်.ယၢပ်, ခ၏ခ̄.ယဝ်.။
လို့ခ၏မေး 31, 2021	ယၢမ်ိ့ 9 ဂၢင်ခ̄ဲ့ ဂ̀ူခ၏ိ့ဝၢခ၏ိ့ဂ̀ွခ၏ဂခ၏ဂ̀ၢ့ယၢ့ရ̄ူပ်.ဂ̀ခ၏မၢ့ လ̀ွမ်. ခ၏ခ̄. ထ̄ိ်ခ̄ဲ့။
ဂ̀ၢ့ခ̄ိ်ခ̄ဲ့ 2, 2021	ဂ̀ူခ၏ိ့ဝၢခ၏ိ့ဂ̀ဝ̀ပ်.ရ̄ူပ်.ဂ̀ၢ့လ̀ွမ်.ရ̄မ်ိ့ရ̄ွမ်ိ့ခၢ့ၢ့ခ̀ဝ̀ပ်ိ1ခ̀ိုခ၏ိ့ခ၏ခ̄. ဂ̀ူခ၏ိ့ရ̄ိ်တ်ိ့ ဂ̀ၢခ̄ ဢ̀ၢ,ခ̀ွမ်ိ့ပခ̄ဲ့ ခ̀ဝ̀မၢ့ဂ̀ဝ̀ဢ̄ိ့ဢ̀ဝ̀ပ̄ိ်တ်ိ့ရ̄ူပ်. ဢလ့ိ့သ̀ွင်ိ့ထ̄ိ်ခ၏ၢ့ ဂ̀ူခ၏ိ့ဝၢခ၏ိ့။ လဝ်ိ့ဒ̀ွခ၏ိ့ဝတ်.ရ̄ွင်ိ့လိုဂ်.ဂ̀ၢ့တီ့တ̄ူခ၏ိ့တီ့ပ̄ိုင်ိ့တၢ့,ဂ̀ဝ̀ လ̄ိုင်ိ့ခ̀ဲ. ဂ̀ၢ့,လၢတ်ိ့ ဢခ၏တီ့ လဝ်ိ့ ခၢ့ၢ့တီ့ ပၢ့တီ့သၢင်,သီ့ လ̀ွင်ိ့တီ့ လိခ၏။ ဂ̀ူလ̀ုပ်ိ့ဂၢ့ဂ̀မ်,ရ̄ခ၏ ခမ်.တ̀ွခ၏ိ့သင်မၢ့။
3-30/6/2021	ခ̀ွမ်ိ့ပခ̄ဲ့ခ̀ဝ̀ဢတ,လ̀ွမ်.ရ̄ူပ်.ဢလ့ိ့ထုလ̀ှ,တီ့လိခ၏။ ဂ̀ူခ၏ိ့ဝၢခ၏ိ့ဂျေ့ သိုပ်,မ̀. လ̀ွမ်. ရ̄ူပ်. ဂ̀ွဂ်, ခင်,ဂ̀ၢ့ခ̀ဝ̀ပ်ခ̄ခ̄ိ်လ̀ံ့။
1/7/2021	ခ̀ၢဝ်ိ့ယၢမ်ိ့ 8:00 ဂၢင်ခ̀ဝ̀မ်ိ့ခ၏ခ̄. ဢ̀ၢ,ခ̀ွမ်,ပခ̄ဲ,မၢ့လ̀ွမ်.ရ̄ူပ်.ထ̄ိ်ခ̄ဲ့။ ခ̀ဝ̀ ဂ̀ဝ̀ပၢ့ ခမ်.ဂ̀ူတ်ိ့ (battery acid) မၢ့ တၢ့,မၢ့ရ̄ူတ်ိ့တ̄ူခ၏ိ့ဂ̀ၢ့ လဝ်ိ့ခၢ့ၢ့။ လဝ်ိ့ခၢ့ၢ့ရ̄.ဢလ့ိ့ဂ̀ွခ၏ဂခ၏ ဂ̀ၢ့,လ̄ိုပ်, ခ̀ဝ̀ဂ̀ွဂ်,ခ̄ိ့ခၢ့ၢ့သေခ̀ဝ̀ဂ̀မ်, တခ̄ိ့လံ့,ရ̄ိ်တ်ိ့သင်။ ခ̀ဝ̀ခ̄ိ်တ်ိ့ဂ̀ွဂ်,မ̄ိုပ်ိ့ဢလ့ိ့ဂ̀ွင်ိ့ခ̀ဝ̀လ̄ိုမ်ိ့ဝ̀.ခ̄ိ့ခၢ့ၢ့။ ဂ̀ူခ၏ိ့ဝၢခ၏ိ့ခ̄ိ်ခ၏ ထ̄ုပ်ိ့ ဢ̄ုခ၏ိ့ လၢတ်ိ့လယဢ၉ မၢ့ဂ̀ဝ̀ဂ̀ၢ့။
ဂ̀ၢ့ဢ̄ုလံ့ၢ 2 ထ̄ိုင် ဂၢင်လို့ခ၏ကျေ့ ဂၢတ်ိ့ 2021	ဂ̀မ်,မ̄ီ့ဂ̀ူခ၏ိ့ရ̄ိ်တ်ိ့ဂၢခ၏ခ̀ွမ်ိ့ပခ̄ဲ့ခ̀ဝ̀မၢ့တီ့လိခ၏လဝ်ိ့ခၢ့ၢ့ခ̀ဝ̀ထ̄ိ်ခ̄ဲ့၊ ဂ̀ူခ၏ိ့ဝၢခ၏ိ့ဢတ.လ̀ွမ်ထၢင်,ထ̄ိုမ်ိ့ဝ̀ၢ့ယ̀ွခ၏.ပ̄ိ်ခ̄ခ̀ၢ့ဝ̀ၢ်ိ့ဂ̀ဝ̀ပ်ိ့/ဢ̄ရ̄.ရ̄ၢမ်ိ့ (Lockdown) ဂ̀ူခ၏ိ့ဂ̀ွဂ်,ခ̀ွဂ်ိ့ ယ̀ွခ၏.တၢင်ိ့ပ̄ိ်ခ̄ခ̄ိ့ခ̀ူ့ဝ̄ိ့ဝ̄ိတ်ိ့ - 19 ခ၏ခ̄.ဂ̀ူလ̀ုပ်ိ့ခ̀ယဝ်.။

လဝ်းခဲုးတီး/ငယးမၢခန်းကဝ်ရှုမ်,လူမ်းပခန်ဟူးလတ်းဂၢခန်ဒွမ်းပခီး
ကခန်တိုဂ်.တူရုပ်းဂူခန်းဝၢခန်းယုဒ်ရှုဝ်. ကခန်လွံသၢမ်သွင်းမုးလွမ်.

ဂူခန်းဝၢခန်းယုဒ်ရှုဝ်.ကခန်ဒွမ်းပခီး လွံသၢမ်သွင်းမုးလွမ်.

ပိုင်.လင်လွင်ဒ့ခွမ်ဒပဆီ:ဂူင်ဒပါင်ဒ့ တူင်.ဆိုင်ဆ့်ုးတျ့ဒီ:လ်ဒ်:

ခွမ်ဒပဆီ:ရ့ူင်ဒပါင်ဒခ၏. ဂျ့ေတင်:ခိုခ၏:မျ:မ့ိုဝ်:ပီ 1997[1]၊ ဒ့ူ:ဂျ့ေတင်:ပ်ခ၏ ဝ့ူလ့ုင်ဒသိုဝ်ဒဂါင်ဒ လၢဝ်ဒစ၁,ဂာခ၏ပ်ခ၏ဒ့ူ:ဂွခ၏းတပ်.လုမ်ဒလူင် 171 ခွင်တပ်.သိုဂ်ဒဝၢ့. UWSA တၢင်ဒမ့ိုင်ဒတံ့ဒ ပွတ်ဒ ဂှဂ်,/လၢခ၏ဒပ်ခ၏တပ်.တ်ဝ်ဒချ့ေသိုဂ်ဒဝၢ့. ဂာခ၏ရ်ီတ်ဒပံ့ဒမၢဂ်:မီ:၊ မ့ိုဝ်:ဂွခ၏တၢင်ဒစတ. ပိုင်:ဂါင်ဂၢခ၏ဂျ.ခ့ံၢယၢ:မဝ်ဒဂမ်။ ရ့ူင်ဒ ပၢင်ဒ လဲ့:ဂ့ိုင်.ဂၢင်. ခိုခ၏:ယ့ပ်,ခ၏:ဂၢခ၏ပံ့ဒမၢဂ်:မီ:လံ့ၢလံ့ၢဂာခ၏ သေ မီ:တ့ွခ၏:ဂၢခ၏ပံ့ဒမၢဂ်:မီ:လၢဂ်,လံ့ၢဂာခ၏ မ့ိုခ၏ခင်, ဂၢခ၏ဂျ့ေသၢင်:၊ ဂၢခ၏ခုတ်:ရ့ေ:ဒလ:ဂၢခ၏ဒ့ုဂ်,သ့ွမ်:လ့ိုဝ်:ခ၏။ ခွမ်ဒပဆီ:ရ့ူင်ဒပါင်ဒခ၏. ဂာဝ်ဒ့ိုခ၏:လမ်ရ်ီတ်:ဒ့ိုခ၏:ခၢဝ်သေ သိုဂ်:မၢခ၏:ခဝ်ဒဂျ့ေပခ၏ခင်,ဂၢင်လ့ုင်ခဝ်၊ ပ့ိုင်လူင်မခ၏:ဒတ. ယ့ွခ၏.သိုဂ်:မၢခ၏; ခ့ုင်:ရ့ုင်:သိုဂ်:ဝၢ့. UWSA ခဝ်ဂှမ်,ပံ့ၢ:ပ့ိုင်:ဂ့ိုင်:ခင့ုင်:ခဝ်.ဂၢခ၏ဝမ်:ယ်ခ၏သေ လ့ုတ.ပ့ိုဝ်:ခဝ်ပ့ိုဝ်:တၢ,ဂာဝ်ပ်ခ၏ခ့ိုင်:မ့ိုဝ်: လေ,တ့ိုဂ်: တပ်.သိုဂ်:တံ့: ခင့ုင်:လိုင်:တံ့:ပွတ်:လၢခ၏:ခခ၏.ယဝ်.။

မ့ိုဝ်:ပီ 1997 ခခ၏. သိုဂ်:ဝၢ့. UWSA ခဝ်လံ့:ချ့ေတီ:ဂှမ်:ဂမ်ဂာခ၏မီ:ချ့ေတီ: တိတ်:လပ်:လွမ်: လ်ခ၏လိခ၏ တံ့:-ထံ့: ပ့ိုဝ်:တၢ,ဂာဝ်လ်ဂ်:ခင့ုင်:ဂၢခ၏တ့ိုဂ်:တပ်.သိုဂ်:မ့ိုင်:တံ့: Mong Tai Army (MTA) ဂာခ၏ဝၢင်:ခ့ိုင်: မ့ိုဝ်:ပီ 1996 ခခ၏.ယဝ်.။ ချ့ေတီ:လမ်,လွင်:ခ့ွင်တပ်.သိုဂ်:ဝၢ့. UWSA တၢင်:မ့ိုင်:တံ့:ပွတ်:လၢခ၏:ဒတ. ပ်ခ၏ပ့ိုခ၏.တီ:မ့ိုင်:ယ့ွခ၏: ဂာခ၏ယ့ူ,ဒ်ၢ,တၢင်:လၢခ၏:မ့ိုင်:သၢတ်,ခခ၏. ယဝ်.။ တပ်.လုမ်: 171 ခွင် ဝ့ူလ့ုင်:သိုဝ်:ဂၢင်:ခ၏.ပဂ်:ဝ်.တီ:ဝၢခ၏:ရ့ုင်: ဂာခ၏ယ့ူ,တၢင်:လ်ဒ်ခ, လၢခ၏:ဝခ၏:ဂ့ွဂ်,သေ ရ့ၢင်,ယၢခ၏ဝ်ဒ်:မ့ိုင်:သၢတ်, 10 ဂ်ီ:လူဝ်:မ်ီတ်:။ ခ့ူင်: ဂၢခ၏ရ်ီ:ဂ်:ခ့ွင်ခ့ွမ်:ပခ၏:ရ့ူင်:ပၢင်:ခ ခင့ုင်:မ့ိုင်:တံ့:ပွတ်:ဂ့ွဂ်,/လၢခ၏:ခ၏. ပၢ:တင်:ဂၢခ၏ဂျ.ခ့ံၢ။ ဒ့ုဂ်,သ့ွမ်:၊ ဂၢခ၏လ်ီင်. လ့ူသတ်:ဒလ: ဂၢခ၏ဂျ့ေသၢင်:လ့ိုဝ်:ခ၏.ယဝ်.။

ယ့ိုင်:ဂၢခ၏:သိုဂ်:ဝၢ့. (UWSA) ဂာခ၏ခ့ွ:ခ့ွ:ဂ်:ခင့ုင်:မ့ိုင်:တံ့:ပွတ်:လၢခ၏:ခခ၏.လ်ီင်:လ်ီင်:မၢ:ဒ့ွင်: ရ့ၢင်ပီ 1999 မ့ိုဝ်:သိုဂ်:ဝၢ့. တ်ီဂ်:လ့ွ.တေ,ဂာဝ်ဂ့ူခ၏:လၢဝ်:ခ့ိုဝ်:ဝၢ့. ဂာခ၏ယ့ူ,ခင့ုင်:မ့ိုင်:တံ့:ပွတ်:ရ့ွင်, ခ့ံၢ.လ့ူင်:မၢ:ယ့ူ,တၢင်: လ်ခ၏ လိခ၏ထံ့:ယ့ွ,လ့ူင်ခခ၏.ယဝ်.။ မ့ိုဝ်:ရ့ၢင်ပီ 2001 ခခ၏.ဂ့ူခ၏:ခ့ိုဝ်:ဝၢ့. 126,000 ပ်ၢ- မ့ွဂ်: 4 ပုခ၏: 1 ပုခ၏:ခ့ွင်ရ့ွ:ဂ့ူခ၏:ခ့ိုဝ်:ဝၢ့. လံ့:ထုဂ်,တ်ီဂ်:လ့ွ.လ့ူင်:မၢ:ယ့ူ, ပ့ိုင်လ့ူင် မခ၏: ဒလ:ဝ်ဒ်:မ့ိုင်:သၢတ်,၊ မ့ိုင်:တ့ူခ၏၊ ဂ့ူလ့ုင်:ဂၢ: တီ: တၢ:ခ်ီ:လ်ဒ်:ဒတ. ဂ့ူခ၏:ဝၢ. 3,400 ပ်ၢခ၏. လံ့:ထုဂ်,ရ့ွ:ခဝ်:ယ့ူ,ခင့ုင်:ပ့ိုခ၏.တီ:ဂာခ၏ ဝ့ူလ့ုင်:သိုဝ်:ဂၢင်: ဂှမ်:ဂမ် လ့ွမ်: လ်ခ၏လိခ၏ဒမ:ခမ်. ခ့ွင်။[2] မၢင်လ့ိုဝ်:ဂျ့ေယ့ူ,ခင့ုင်:ဝ်ဒ်:တၢ:ခ်ီ:လ်ဒ်: တီ:ဂာခ၏သိုဂ်:ဝၢ့. UWSA ခဝ်ရ့ပ်:ယ့ိုတ်: ဂာဝ်တီ: လိခ၏ဂ့ူခ၏:ဝၢခ၏; ခင့ုင်:ပ့ိုခ၏.တီ:လ့ိုဝ်:ခခ၏.၊ ဒ့ွင်:ခခ၏. ဒ့ူ:ဂ့ွခ၏:တ့ိုင်:သိုဂ်: သၢမ်လ်ဒ်ခ, ပ်ခ၏ တ်ီဒ်: လ်ဒ်ခ,(ဂျ့ေ.ပ်ခ၏လ့ွမ်လ့ိုင်:ဒ့ွင်: 2010-2015) သေ ယင်:မီ:ဒ်ခ၏ဂၢခ၏လပ်.လပ်. ခ့ိုင်ရ်ီတ်: ဂှဂ်,ယၢ:မဝ်: ဂမ်ယ့ူ, ခင့ုင်:ပ့ိုခ၏.တီ:; ခခ၏.ယဝ်.။[3]

ခွမ်ဒပဆီ: ရ့ူင်ဒပါင်ဒ ခ၏. သိုဂ်:မၢခ၏:ခဝ်ပခ၏ရ်ီတ်:ပံ့:မၢဂ်:မီ:လၢဂ်,လံ့ၢပၢ:လ်ီမ် ဓၢ:လံ့:လ့ုင် (BOT) သၢင်: သ်ီခ၏:တၢင်:ဂၢဝ်:တၢင်: 102 လဂ်: ဂၢဝ်:တၢင်:တၢ:ခ်ီ:လ်ဒ်:-ဂ်ီင်:တ့ုင် ဂာခ၏ယဝ်. တ့ူဝ်:ခ၏:ပီ 2001။

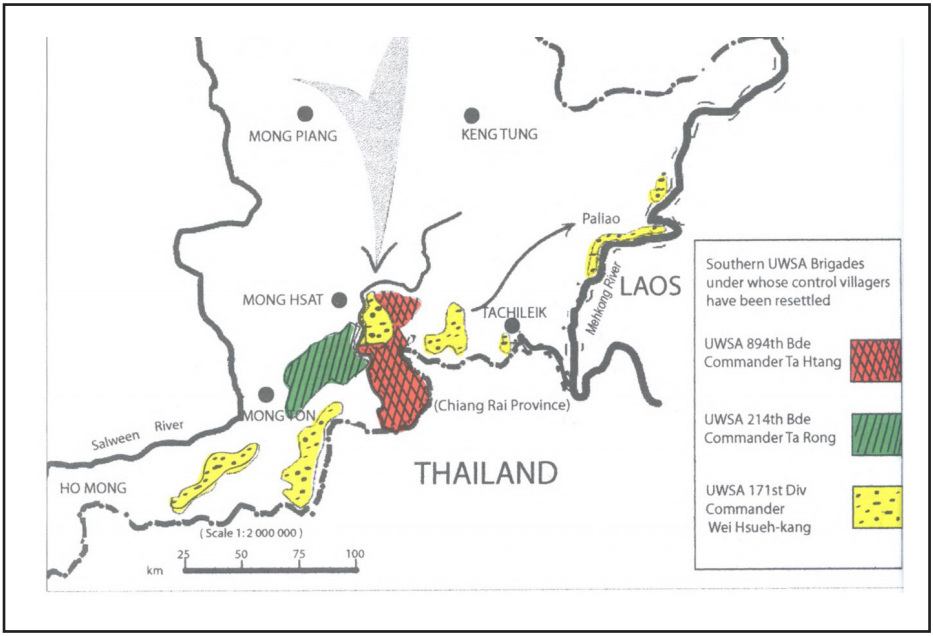

ပိုခန်.တီးခင့်းလိုင်းတံးပွတ်းလၢခန်း/ကွက်, ဘခန်ရူခန်းလၢပ်းခိုပ်းဝၢ့ လဲးထုက်,တိက်းတိင်ခံၢ.မၢးယူ,ခင့်းပီ 1999-2001 (ဇင်ခန်,တီးဘပ်မၢးတီး ဇိုခန်ရှံၢးငၢခန်းလုမ်း LNDO ခပ်ကွက်,ဝံ.)

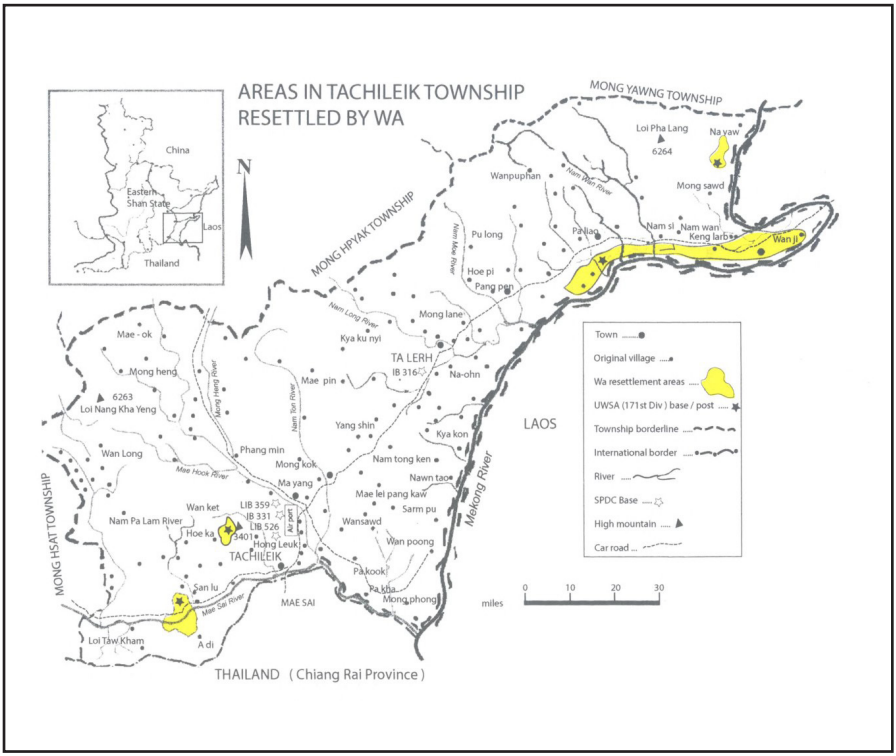

*ပိုၼ်ၼ်

ၼၵ်းဢလၢ့ဝ်ၼ်းတၢ့ၼ့ၽီ့ၼ့လီ်ဵ်း ၸၢၼ်ၼ်ၵူၼ်ၼ်းလၢဝ်ၼ်းၷိုဝ်ၼ်းတၢ့. ၽံၢ်.မၢ့ၼယူ,ၼၵ်ၼ်းပီ 1999-2001*
(ၼၼ်ၼ်,တီ,ၼ့ၵဝ်မၢ့ၼတီ, ၼၵိုၼ်ၼ်ရ်ၢ်ၼ်ၵၢၼ်ၼ်းလုမ်း LNDO ၵဝ်ကွၵ်,ဝ်.)

ဂူထွန်းမြိုင်းထီး ၉၇.၇၁မ်ှလွင်ှခွမ်းပဆီးဂူင်းပၢင်းတၢဂ့ီတ်းဂူင်းၽဝ်ထၢအ်,ဂ့ိအ်ဆ့ှင်းတၢှဒီှလ်ာ်း

လွင်ှသုိုဂ်းဝၢ့ UWSA မီးလွင်ှလမ်လ့ဉ်ဂၢခ်တင်းသုိုဂ်းမၢခ်ှခံခေခ်. လံှ့ဂ့ခ်လ်ာ်ှလ်ာ်းခ့ှ်ှ လ့ိုခ်မေး 2000 မ့ိုဝ်ှ သုခ်,တူဝ်လွမ်သုိုဂ်းလူင်မွင်,ကေား မၢ့ဝၢင်းဂ့ၢဂ်ှဂ့ိခ် တၢ့သၢင်ှဂူင်း ၽဝ် ထၢခ်,ဂ့ိခ် ဂၢခ်ပ်ခ်ခွင်ခွမ်းပခီး သုိုဂ်း ဝၢ့. UWSA (Golden Triangle Hydro Electric Power company) ပၢှတ့်ှဂူင်းပၢင်း တေသၢင်ှတီှ တၢင်း ဂ္ဂင်,ဝ်င်းတၢှဒီှလ်ာ်း ခခ်.ယဝ်.။ ဂူလုပ်းဂၢှ ဂ္ဂင်းၽဝ်ထၢခ်,ခခ်. ဂၢမ်,ပ်ခ်သၢင်ှမၢှသေပ္ဂဂ်ှ ဂ္ဂပ်ှဝၢှဂူခ်းမ့ိုင်း ခ့ှ်ပ့ိုခ်.တီှ လ့ိုဝ်းယူ,ဂ့ိမ်းလမ် မ့ိုခ်ဝ်င်းဒမှသံၢ ၾင်,ထံးလ့ိုဝ်းခ.် ဂ္ဂခ်ဂၢခ်သၢခ်ခတ်း ယွခ်.တေဂ့်တ်ှ ဂ့ှ်ှလူမ်းဂၢမ်,လ့ိုခ်ှသ့ဉ် ဒလှဂ့ခ်ဂၢခ်ဒ၅.၇ၢမ်ှ လွင်ှတေတေၢ.ဂၢဝ်ခ့ိုင်ှခွင်ဂ့ိတ်းသၢင်ှ (ခွင်ဒခ,) ဂၢခ်လုဂ်.တၢင်းၾင်,ထံး တေ,ဂ့ၢ,ခ့ှ်းလ့ိုခ်ကေးပရ့ိုဝ်း 2001 ခခ်.ယဝ်.။ လွင်ှသွင်ၾ်ၢ,(ထံး-မၢခ်ှ)မီးလွင်ှခ်ာ်ှခ်ာ်ှတေၢ,ဂ် ယွခ်.သုိုဂ်းမၢခ်ှ လဂ်.လွမ် ခဝ်ှ တၢင်းၾင်,ထံး ပ္ဂတ်ှ ဂ္ဂင်,ဂ်ာ်ှဂ်ှၢး ၽွင်းသုိုဂ်းမၢခ်ှပ်ခ်ပၢင်တုိုဂ်းလွမ်သုိုဂ်းတံးသေ မၢဂ်,လူင်သုိုဂ်းမၢခ်ှ တူဂ်း မၢှ တၢင်းဒမှသံၢၾင်,ထံးခ့ှ်းလ့ိုခ် ၾ်ှင်းၾ်ှင်းဝၢ့ရီး 2001 ခခ်.ဂၢှလၢင်ှပ်ခ်လံှ့လူင် ပ္ဂင်လ့ိုင်ှထံး ဂမ်.ထ်မ်ပခ်ဂ့ှ်ှင်ှဂူခ်းမ့ိုင်းခ့ှ်းပ့ိုခ်.တီှ လ့ိုဝ်းသၢခ်ခတ်းဂ္ဂင်းၽဝ်ထၢခ်,ဂ့ိခ် ခခ်.ယူ,။

ဂ္ဂင်းၽဝ်ထၢခ်,ဂ့ိခ် ခခ်.ဂၢမ်,ဂၢမ်.ဂ့ှ်းဂၢၢခ်းတေဂၢဝ်ၾ်ှးပခ်ဂ့ှခ်းမ့ိုင်းတၢှဒီှလ်ာ်းလ့ိုဝ်း လံှ့ပ့ိုင်ှၾ်ှးတၢင်းမ့ိုင်းထံးဂူလုပ်း ယင်းတေဂၢဝ်ဂ့ၢ,လ့ဉ်.တီှ,ဂ္ဂင်းလၢဂ်ှ,ဂၢခ်မီးဂ့ှ်မ်းတၢှ,ဂ့ိုဝ်း မိခ်တၢှဒီှလ်ာ်း တီှ,ဂၢခ်ခွမ်းပခီးဂ္ဂင်းပၢင်းခဝ် လံှ,ဝ်.တီှ,လိခ် 100 ကေးဂၢှ ပ့ိုဝ်ှတၢ့ သၢင်ှလံၢလံၢဂ္ဂင်းလၢဂ်ှ ခခ်.ယူ,။ လွင်ှဂ့ိတ်းပ်တ်ှ,ဂ္ဂင်းၽဝ်ထၢခ်,ခခ်.ဂၢှ လ်ပ်ှပ်ခ် ယွခ်.ခ့ှ်ှ,ဂ့ှ်ှၾ်ခ်ဂၢခ်သုိုဂ်းဝၢ့. UWSA ထ့ိုင်းထ့ိုင်. ပ့ိုဝ်ှတၢ့ပူဂ်းပ္ဂင်ပ်ၢးမၢဂ်ှမီးမခ်းခ့ှ်းပ့ိုခ်. တီှ ဂ္ဂင်းလၢဂ်ှ ခခ်.ယဝ်.။

ခ့ှ်းဆၢဝ်းယၢမ်းလ်ာ်ဝ်ဂၢခ်ခခ်.ဂူလုပ်းခင်,ဂဝ်,သုိုဂ်းဝၢ့. UWSA ဂၢှမီးလ့ိုဝ်ှခဝ်ှ ခ့ှ်းတူင်,ဝူင်း လုမ်ှၾၢ. ယွခ်.ဂၢခ်ဂ့ှ်တ်းဂ္ဂဂ်,ယၢှမဝ်းဂၢမ်သေ ခ့ဂ်ှမ့ိုင်းဂၢှမီးလွင်ှဂ့ှ်ပ်,ဂ်ီး သုိုဂ်းမၢခ်ှ ဂၢဝ်လွင်ှတၢင်းထတ်းသၢင်ဂ္ဂင်းပၢင်းဒလှ ပ်ၢးမၢဂ်ှမီးခွင် ဝူလုပ်းသုိုဝ်းဂၢင်း ဂၢခ်တုိုင်ှခ့ိုခ်ှ ယူ,ယုိဂ်.ယုိဂ်.ခခ်.ယဝ်.။ မ့ိုင်ှလွမ်သုိုဂ်းလူင် မွင်,ကေား မၢှဒလှ,တၢှဒီှလ်ာ်းခ့ှ်းလူခ်ကေးပ ရ့ိုဝ်း 2002 ခခ်. ခ၎ၢးထဂ်ှးသိခ်ှး သ့ျိခ်ှးခၢှးဝတ်း လွမ်ၾင်းလူင်မ့ိုင်းထံး လံှ့တုဂ်ှးယွခ်ှး တီှမခ်းဝၢှဂ့ှ်ှ ဂ့ိတ်းယင်.ဂ့ိတ်းပ်တ်ှ,ဂ္ဂင်းပၢင်းခ့ယဝ်.။ ပ်ၢးခခ်.ခ့ှ်းဆၢဝ်းတၢင်းသွင်ဝူင်ှ ပ်ၢးလွမ်သုိုဂ်းလူင် မွင်,ကေးပ္ဂဂ်ှ,ခ့ိုခ်ှးယဝ်. လုမ်းဒၾ,ရ,ှင်းပၢင်း လ၎ၢလ၎ၢတီှ,ဂၢှလံှ့ထုဂ်,ဂ့ိတ်း ပ်တ်ှ ပၢးလ်ာ်မ်တီှ တၢှဒီှလ်ာ်းယဝ်.။[4] မ့ိုဝ်ှ လ့ိုခ်တီးသိမ်းပ့ိုဝ်း 2002 ခခ်. သုိုဂ်းဝၢ့. UWSA ခပ်.ဂ့ှ်ဝ်ပၢဂ်,ဂၢခ်ယူ,ပၢှတ့်ှဝူလုပ်းသုိုဝ်းယိုင်ှ ခ့ှ်ှင်.လ၎ၢ ဝူလုပ်းသုိုဝ်းဂၢင်း ဂ့ှမ်ခ်ခခ်.လံှ့ ထုဂ်,ပ့ိုခ်.ပ့ွ,ပ်တ်ှပ့ိုခ်.တီှ လွမ်းသံၢခမ်.ဒမှခွင်ခ့ှ်းခၢှတီှ,ဂၢခ်ဂ့ှ်ှင်.ဝၢ့ "ဂၢခ်တူင်.ခ့ိုင် ခွမ်ှခတ်းယၢှမဝ်းဂၢမ်" ခဇခခ်.ထိုင် မၢှခ့ှ်းလ့ိုခ်မၢတ်.ခ့ျ 2003ဒတ.သုိုဂ်းဝၢ့ခဝ်လံှ့ထွခ်ဂ့ၢ, ယူ,တၢင်းတူဂ်း မ့ိုင်းသၢတ်,-မ့ိုင်းတူခ် ပုခ်.ယဝ်.။[5]

ဂူလုပ်းဂျ၊ ဂၢခ၏တူင်.ခ၏ုင်ပ်ုးမၢဂ်ုမီး ရှင်ုးပၢင်ုးဧတ.တိုဂ်.သိုပ်,ရှ်တ်းယူ,မ့ိုခ၏ပဂ်းဂဝ်,ပ့ိုင်ဂဝ်, ပၢုးလီမ် ခ၏ုးတၢုခ်ီုးလီဂ်းယဝ်.၊ ဂူလုပ်းဂျ၊သမ်.လ့ုင်.လိုဝ်ုးတၢင်,ကခ၏ပ်တ်ုး။

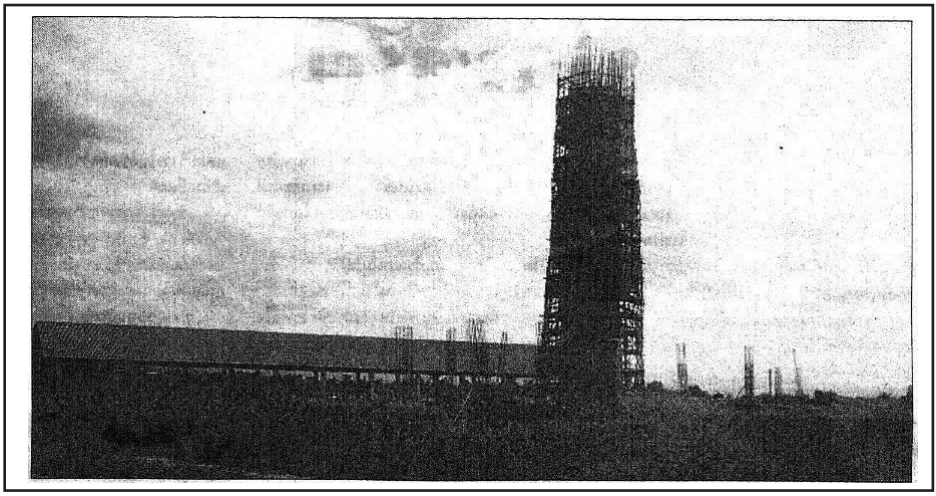

ရှင်ုးဧဝ်ထၢခ၏,ရှိခ၏ကခ၏ဂေၢ,သၢင်ုးကွခ၏တၢင်ုးသုတ်ုးခွင်ရှင်ုးပၢင်ုး ခ၏ုးတၢုခ်ီုးလီဂ်ုး (ခ်ီပ်ုးရှၢင်ုးကဝ်မၢုးတီုးလိဂ်ုး ဧဒ့ိခ၏ခၢဝ်,ထံ့ Thailand's Manager newspaper, 25 Feb 2003)

ပ်ိဂ်.သမ်.မီးဂၢဆ်ဂ့ိတ်.ပ၊ုးမၢဂ်ုမီး သ့ိုဂ်းတၢ့ UWSA ယင်းတ့ိုဂ်.မီးဂၢဆ်မၢဂ်ုမီး ဒ့ိုဂ်.ဒ်မ်.

မ့ိုဝ်ုးခ၏ုးလ့ိုခ၏ လခ၏ုးခ၊ုးဝၢုးရီး 2005 ခ၊ခ၏. ဝူလုပ်းသ့ိုဝ်းဂၢင်ုးဧလ, ဧဟ့ုးခ၏မ်းသ့ိုဂ်းဝၢ့ UWSA ထိ်ုင်ုးလီတ်းဂေၢ့ လဲ့ုထုဂ်,မ့ိုင်ုးကဧမးရိုဂခ၏ုးခ၀ဝ်လီ.ခ၊ေးမ်ၢလ့ိုဝ်ုးဝၢ့ ဂၢုးခ်ၢယၢုးမဝ်ုးဂမ်ခ၏ ယဝ်.။ မ့ိုဝ်ုးခ၏ုးလ့ိုခ၏ခ့ုဝ်ုးဝ်ိ်မ်ုးပ့ိုဝ်ုး 2008 ခ၊ခ၏. ရှင်ုးဂၢခ၏ဧ၊,ပ၊ုးမၢဂ်ုမီး မ့ိုင်ုးကဧမး ရိုဂခ၏ုး(US Treasury Department) လဲ့ုရ်ှ်တ်.ပ၊ုးမၢဂ်ုမီးဂူခ၏ုး 26 ဂေၢ့ ပၢုးလီမ်ဝ့ူလုပ်းသ့ိုဝ်ုးဂၢင်ုး ဧလ,ခွမ်ုးပခ၏ုး 17ကခ၏လ့ိုဝ်ုးမီးလွင်ုးရှင်.ဂၢင်,လွမ်ုးခ၏ုင်ုးသ၊ၢဂၢ့.ခ၊ၢယၢုးမဝ်ုးဂမ်သ့ိုဂ်းဝၢ့ UWSA ပၢုးတင်ုးခွမ်ုးပခ၏ုး 7 ကခ၏ ကခ၏မီးလ့ိုဝ်ုး ရှင်ုးပၢင်ုးလွမ်ုး။

မ့ိုဝ်ုးလ်ိ်ဝ် ပ၊ုးမၢဂ်ုမီးခ၏ုးတၢုခ်ီုးလီဂ်ုး မီးလွင်ုးရှင်.ဂ၊ၢ,လွမ်ုးသ့ိုဂ်းဝၢ့ UWSA ကမ်,လွဂ်ုးခ့ိုင်ုး ဂေၢ့ လ၊ၢုးခ့ိုင်ုး၊ ပ့ိုင်လူင်မခ၏ုး ရှင်ုးရ်ှ်မ်ုး(ရှင်ုးသဝ်ုး)ဧလ,ကွင်ုးတီုးမ့ူခ၏ုးသ့ိုဝ်ုးလ့ိ ခ၊ခ၏.ယဝ်.။ ရှင်ုးရ်ှ်မ်ုးကခ၏ လ့ိုဝ်ုးလင် မ့ိုခ၏ခ၏, 1G1 ခ၊ခ၏. ယင်ုးမီး သ့ိုဂ်ုးဝၢ့.ယူ,လွမ်ုးပ့ိုင်ုးလင် မ့ိုခ၏ခ၏,

လဲးကွက်,လိုဝ်းသီင်ခဝ်ခနေ်.ယဝ်. (G ခန်.တူဝ်လိက်းကင်း ဂိတ်းတူဝ် ထူခန်း 7 သေ ယိုင်းထိုင်တပ်.လုမ်းသိုက်းဝါ. UWSA 171 ခနေ်.ယဝ်.)။

တင်းဧတ,ပီ 2019 မျး သိုက်းဝါ. UWSA ခဝ်သၢင်းရှုင်းနှိမ်း (ရှုင်းသဝ်း) 18 လခန်.ဧလးရှုင်းလီခန်းဖၢ. Casino ကခန်မီးတၢင်းရှင်,ဝီင်းတၢးခီးလီက်း။ ကွင်းလီခန်းမူခန်းကခန်လိုဝ်းဝါး Jing Lone entertainment ခနေ်.တေပီခန် ကွင်းတီးကခန်ယ့်,သုတ်းခန့်းတၢးခီးလီက်းယဝ်.။

ရှၢင်းပံၢ.ကခန်သိုက်းဝါ. UWSA ဖိခန်ဂၢခန်သၢင်းရှုင်းလီခန်းဖၢ. လိင်းလူင်း ခူးသီးခရှုဝ်းခန့်းတၢးခီးလီက်း

လွင်ုးခုတ်းရှေးမ်ိင်ုးဂျုးဆိတ်ုးသ် ဆ်ုးမ့ိုင်ုးတံ၊ပွတ်ုးဘွဂ်,

ဒေါ့ုမုခ၏းတီ၊ဝ်ပ်ုးသ၊ုး ရ္ဂင်ုး၊ဂါခ၏လ့ူင်ုးဗ၎,မ့ိုင်ရှေး မ့ိုင်ုးမ၊ခ၏ုးဧခလ့ွင်ုး၊ဂါခ၏ခ့ိုင်ုးဘွဂ်,ခ့ူဝ်ုးခ့ွင် လ့ိုခ၏ရှေးရှေ့ုးဝ၊ုးရီုး 2021 ခရေ၏.ဝ၊ု့ မီုးခ့ွမ်ုးပခ၏ုးသိပ်ုးဘခ၏လ၊ုးခ့ွ၊င်.တေခုတ်ုးရှေးမ်ိင်ုး ဂျုးခ၏တ်ုးသ်ခ၎ယဝ်.။ ခင်ုးခရေ၏.ယူ,ခင်ုးမ့ိုင်ုးတံ၊တင်ုးမ့ုတ်ုး၊ မီုးဘခ၏ခ့ိုင်ုး၊ဂ့ုလ်ုးဘခ၏ယူ,ခင်ုး တ့ိုင်ုးတခ၊ဝ်ုးသီ။

ခင်ုးတ၊ုခီ၊ုလီ၏ုးဧတ. ဂါခ၏ခုတ်ုးရှေးမ်ိင်ုးဂျုးခ၏တ်ုးသ် ခ၎.ပ်ခ၏တီ၊ခင်ုးဘ့ိုင်,မ့ိုင်ုးဂ့ုဝ်ုး၊ ယူ, တ၊င်ုးလ်ိင်,ရ္ဂင်,ဝခ၏ုးဘွဂ်,သေ ရ၊င်,ဘ်ဝ်ုင်ုးတ၊ုခီ၊ုလီ၏ုးမ့ွဂ်၊ 20 ဂ်ီုးလ့ုဝ်ုးဧမးတ့ိုဝ်ုး။ တ၊င်ုး ဗ၎,ဧရ့ူ,ခ့ူ၊ုခ၏.ခ့ွ၊. ခင်ုးပ့ိုခ၏.တီ၊ခဝ်ဝ၊ု့ မီုးဂ့ုခ၏ုးဝ၊ခ၏ုးမ့ွဂ်၊ 2,000 လ့ိုဝ်ုးပ်ီခ၏ လ၊ုးရ့ူ,၊ ဘ၊ုခ၊ုဧလ၊ တ်ုးလ့ိုဝ်ုးခ၎. လ၊ုးရ့ဂ်.လ့ွင်ုးတုမ်.ယ့ွခ၏ုးယ့ွခ၏.ဂါခ၏ခုတ်ုးရှေး တင်ုးဧတ,ပီ 2007 မ၊ုးခ၎ယဝ်.။ တီ၊ုလီခ၏ ရ်ုး၊ခ၊ုး ခဝ်ဝ၊ုး လ၊ုးရ့ုပ်ုးယိုတ်ုးဘဝ်သေ သ့ူခ၏ရ်ုးဧလ၊ုးဧမ၊ုးခမ်.ခဝ်ဝ၊ုး ခုခ၏,ဘ့ူခ၏ ယ့ွခ၏.ခီ၊ုး လိခ၏ခုတ်ုးရှေး ခရေ၏.ယဝ်.။[6]

သ၊ုမ၊ုခ၏ုးလ့ိုခ၏ရှေ့ုးရှေ့ုးဝ၊ုးရီုး ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး 9 ဘခ၏လ့ိုဝ်ုးလ၊ုးခ့ွ၊င်.တ၊,ခုတ်ုးမ်ိင်ုးဂျုးခ၏တ်ုး သ် ခင်ုး မ့ိုင်ုးတံ၊ပွတ်ုးဘွဂ်, ခရေ၏.မီုးခင၎,ပ၊ုးတ့ဂ်ုးခ၎.-

1. ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး ခုတ်ုးရှေး လ၊ုးလ၊ဝ်ရ့ိုင်ုး Sai Laung Hein Mining Co. Ltd.
2. ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး Spring Fragrance (Nwe Oo Ya Nan) Co. Ltd.
3. ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး ခ့ွင်တုင်ခ၏.ဂျုးခုတ်ုးရှေး Naung Tone Nagar Mining Co. Ltd.
4. ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး သခ၏,ပ၊ရမီ, ခုတ်ုးရှေး San Par Ra Mi Mining Co. Ltd.
5. ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး ရ်ိုင်ုးလိခ၏ုးသခ၏, ခုတ်ုးရှေး Hein Linn San Mining Co. Ltd.
6. ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး မ့ိုခ၏.ဂ့ူးဘွင်, Myint Oo Aung Co. Ltd.
7. ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး မရ၊သ့ူလ,လ၊.ဝုခ၏ုးခုတ်ုးရှေး Maha Shwe La Won Mining Co. Ltd.
8. ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး Kyauk Saung Ni Co. Ltd.
9. ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး ခမ်.ယ့ူမ်ုးခုတ်ုးရှေး Nant Youne Mining Co. Ltd.
   လ့ိုဝ်ုးခ၎.ယဝ်.။

လ့ိုဝ်ုးလဝ်ုးခ့ွင်ခ့ွမ်ုးပခ၏ုးလ့ိုဝ်ုးတေလ၎ုးရ့ပ်.ခမ်.တ့ွခ၏ုးခခ၏.ဧတ. ဘမ်,လ၎ုးရ့ပ်.ရ့ူ.လ့ွမ်ုး။ ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး လ၊ုးလ၊ဝ်ရ့ိုင်ုးခခ၏. ဧတ.လ့ုမ်ုး Myanmanr EITE ခဝ်ဘွဂ်,ဧ့ခ့ိုခ၏ရ်ုး၎ုးမ့ိုဝ်ုးလ့ိုခ၏ လခ၏ုးခ၊ုးဝ၊ုးရီုး 2020 ခရေ၏.လ၊တ်ုး၀ဲ.ဝ၊ု့ ခ့ွမ်ုးပခ၏ုးခ၎. ဘမ်,ပ့ိုတ်,ဧ့ခ့ိုလ်ုးဧ့ူ,တေလ၎ုးရ့ပ်. ခမ်.တ့ွခ၏ုးမခ၏ုးခ၎ယဝ်.။ဧ့ူ,လတ်ုးဂါခ၏လ့ူင်ုးခ့ွမ်ုးပခ၏ုးလ၊ုး၊ဝ်ရ့ိုင်ုးဧတ.ပ်ီခ၏ဘ့ူးတိခ၏, ခ့ွ, ပ်ီခ၏ဧ့ူ,မီုးလခ၏.သ့ိုဂ်ုးမ၊ခ၏ုးထ၊ဂ်ုး၎ေ၊.ခ့ိုင်ုး။

မ့ိုဝ်ုး၀ခ၏ုးထိ 21/11/2019 ခရေ၏. ဘ့ူးဘ့ူင်ုးဝိခ၏ုး ဧ့ွင်ုးလ့ူင်ုးဗ၎,မ်တ်,ပ်ိင်ုးလ့ူလ့ွမ် ခ့ူဝ်ုးတ့ိုခ၏ုး သဧ၊ဝ၀ မ့ိုင်ုးရ့ူမ်ုး၊တုမ် မ၊ခ၏ုး၊ဧလ,ယ်ိမ်ုး၊တ့ူလ်ုးဘ့ွင်ုး၊တီ၊ုခုတ်ုးရှေးမ်ိင်ုးဂျုးခ၏တ်ုးသ် တီ၊ုဘ့ိုင်, မ့ိုင်ုးဂ့ုဝ်ုး၊ ပ့ိုဝ်ုး၊တ၊,ထတ်ုးတ့ူလ်ုးဘ့ွင်ုး၊တီ၊ုရ်ိတ်ုး၊ဂါခ၏ခ့ွင် ခ့ွမ်ုးပခ၏ုးသ့ွင်ဘခ၏ (လ၊ုးလ၊ဝ်ရ့ိုင်ုး

ဒလ၃ သူလုပ်,ၸဝိ0်,ဂွင်းဂိခၜ်,ခခၜ်းတေ၂,) ဘာခၜ်တၢင်,ဝ်.တေယုဂ်.လခၜ်.ဘၢခၜ်ခုတ်းရှေး လုဂ်.တီ၃ဂွင်၃ဝူင်းလီဂ်. တေယုဂ်.ခိုခၜ်၃ပီခၜ်ဂွင်၃ဝူင်းဘၢင်ခခၜ်.။ လွမ်းခင်,, မီးၶၢဝ်,ဂွဂ်,ဒတ. - တင်၃ ဒတ, ဒတ,ခုတ်းတီ၃ မ့ိုင်းဂူဝ်းခခၜ်.မၢ်းတင်းသ်ိင်၃ မီးမ်ိင်းဘၢ်းခၜိတ်းသ် 293,408 တခၜ်း ၹ်တ်း၎်ုလူင်ပွင်လိုင်၃ မီးလံ၊းလံ၃ 4,519,388 တေ၊်ုလ၊်ုဘဒမးရိဂခၜ်း ယဝ်.ဝ၊်ုခၜ်။[7]

လွင်ုခုတ်းရှေး မ်ိင်းဘၢ်းခၜိတ်းသ် ခ့ဲ်းဂ့ိုင်,မ့ိုင်းဂူဝ်း ဒလ၃ဝ်ိင်းတၢ်ုဒီ၃လီ်ဂ်း

ၹ်ၢင်ုခုတ်းရှေးမ်ိင်းဘၢ်းခၜိတ်းသ် လွမ်းခၢဝ်းယၢမ်းခ့ဲ်းဂ့ိုင်,မ့ိုင်းဂူဝ်း ဒလ၃ဝ်ိင်းတၢ်ုဒီ၃လီ်ဂ်း

တၢင်းတေၤ့သူင်,ဧလ့ၢ့သူင်,ဒ့ဂ်, ရှေးမ်ိင်းဒၢးဆိတ်ဃ်

ရှေး မ်ိင်းဒၢးခဧိတ်ဃ်ခ၏. တေၤ့တၢင်,ခ့ိုခ၏ခ့ဧိုဝ်ရူတ်./ဒၢးတီ့ဒ့ကိုင်,မ့ိုင်းဒ့ဝ်းသေ ဒ့ဂ်ဝ်.တီ့ ဒ့ခ၏တေၤ့,ခဧ့ဒ့ခ၏တင်းသ်ိခ၏ခ့တၢင်းလူင် ယ့,ခဧ့တၢင်းဒ့ဂ်,ရ့ၢင်,ဒ်တ့ဒ့ရ့ိုဝ်းမိခ၏တ့ခ့ီ့ လ်ိဒ်းမ့ဂ်ခ့ခ့ိုင်ခ့လဂ်းလုဂ်.တီ့ခ၏ခ့သေခ့ိုခ၏းတေၤ့တၢင်,ခ့ိုခ၏ရူတ်./ဒၢးသိုပ်,သူင်,ခဝ်ခ့တၢင်း ခ့ူဝ်ဒ့ူလ်းလီ 2 တီ့ဧမ့ၢ်သ့ၢ် တၢင်းဟ့ဂ်,ထံး။

ဟ်ၢ,ဒ်ပ်ခ့ခ၏,တီ့ဧမ့ၢ်သ့ၢ်လိုင်ခ့ထံးဧခဝ်.ဝၤ့ ခ့ူဝ်းဒ့ခ၏လုဂ်.တၢင်းဟ့ဂ်,မ့ိုင်းမၢခ၏ခ့သေသူင်, ခဝ်ခ့မ့ၢ်တီ့လ်ိခ၏လိခ၏ခ၏ခ၏.ပၤ့ရှေးမ်ိင်းဒၢးခဧိတ်ဃ်သ်ဒ့ခ့ခ့ိုင်ခ့ဒ့ခ၏ခဝ်ခ့ဃ်သုင်။[8]ပေၤ့ ရ့ပ်ခ့ တူလ်းလွင်ခ့ တေၤ့တၢင်,သူင်,ခဝ်ခ့ခ့ိုင်ထံး တၢမ်ရ့ဂ်ခ့ဒ့ၢခ၏ ခ၏.ဟ့ိုခ၏.ထၢခ၏ဟ်ၢ,ရ့ဂ်ခ့ဒ့ၢခ၏ ဧလ့ၢ့ခ၏မ့ိုင်ရှေးမ့ိုင်းထံးခဝ်ဧခဝ်.ဝၤ့လွင်ခ့တေၤ့ရှေးမ်ိင်းဒၢးခဧိတ်ဃ်သ်ခဝ်ခ့မ့ၢ်တၢင်း ဟ့ဂ်, ထံးခ့ိုင်းခၢဝ်းတၢင်းပူခ၏.မ့ၢ် သိပ်းပီခ၏. လဲ့ဝၤ့ခမ်ခ့ိုခ၏ခ့မ့ၢ်တေ.တေ.ခ၏ယဝ်.။[9]

လွင်ခ့တေၤ့တၢင်, ရှေးမ်ိင်းဒၢးခဧိတ်ဃ်သ် ခဝ်ခ့ခ့ိုင်းမ့ိုင်းထံး	2010	2019
တင်းခမ်ိ (တခ၏ခ)	4,500	135,616
ဒၢးခခ၏ (လၢခ၏. ဝၢတ်,)	17.8	203.8

ဒ့ဂ်ခ့တီ့ဒ့ဂ်ရှေးမ်ိင်းဒၢးခဧိတ်ဃ်သ် ခ့ိုင်းတ့ၢ့ခီ့ခ့လ်ိဂ်း

ဝံ့ားတေၤ့သူင်,ခဝ်း့ခ၏ုးမိုင်းထံ့းယဝ်. ရှေ့းခခေ၏.ခိုခ၏းတေၤ့ခိုခ၏ုးခ၏ိုဝ်ရှုတ်./ဘၤ့ုးသေဘ့ၤ့,လူ့ုး တၤ့ုးရှိုဝ်းလ်ိမ်ချုပင်ုးယဝ်. ဘဝ်ခိုခ၏ုးရှိုဝ်းသူင်,လူ့ုးမိုင်ုးဧခ,။ တၢမ်ရှင်ုးဘၢခ၏ဖ်ၤ,ဘ်ပ်ုးခွခ၏, ထံ့ုး ဧတ.ဧခဝ်.ဝၤ့ ခ၏ုးလိုခ၏မေ့ 2021 ခခေ၏. ရှေ့းမ်င်ုးဘၤ့ုးခ၏တ်ုးသ် 574 တခ၏ုးလံ့ုးဘဝ် တၢင်ုးဟ့ၣ်,မိုင်ုးမၢခ၏ုး သေခဝ်ုးမ့ုးတၢင်ုးဟ့ၣ်,ထံ့ုး (မီ့ုးဘၤ့ုးခခ၏မ့ၣ်ုး 1 လၢခ၏.ဝၢတ်,) သေခ၏ုး လိုခ၏ခခေ၏.ဂူလ့ုးခင်,ဘဝ်, ရှေ့ုး 574 တခ၏ုးခခေ၏. ခိုခ၏ုးသူင်,ဘွၣ်,လူ့ုးမိုင်ုးဧခ, (မီ့ုးဘၤ့ုးခခ၏ မ့ၣ်ုး 1.6 လၢခ၏. ဝၢတ်,) ခ၏ယဝ်.။[10]

ဘခ၏လံ့ုးမ့ၢင်.တၤ့,သူင်,ဘွၣ်,ရှေ့ုးမ်င်ုးဘၤ့ုးခ၏တ်ုးသ် ခခေ၏.ထံ့ုးမီ့ုးသွင်ခွမ်ုးပခ၏ုးဂူလ့ုးဘခ၏ ပဘ်ုးယူ, တီ့ုးဘ်ုင်ုးရ်ၤ။ ခခေ၏.ဟေၤ့ပ်ခ၏ခွမ်ုး ပခ၏ုး Pakpoom Chiang Rai, ခွမ်ုးပခ၏ုး S. D. Yang Nua မီ့ုးလုမ်ုးတီ့ုးဧမ့ုးသ\ၤ။

ရ\ၢင်ုးခွင်ရှေ့ုးမ်င်ုးဘၤ့ုးခ၏တ်ုးသ် လွမ်ုးဒၢဝ်ုးယၢမ်ုး ခ၏ုးပိုခ၏.တီ့ုးရ\ိမ်ုးတၤ့ုးဒီ့ုးလ\ဘ်ုး

လွင်ႈလူမ်းၾၢမ်ႇလိုၼ်ႈသႂ်ယွၼ်ႉ ႁဵတ်းႁွၵ်ႇၵေႃးမိူင်းၵႃးၸီတ်းသႆ

ၸမ်ႉၶုၼ်ႇၵူၼ်

ၶေႃးမိူင်းၵႃးၶီတ်းသႆ ၼၼ်ႉလူၼ်ႉလိူဝ်လူင်း ၶွင်းၶမႉၶမ်ႉၶၼ်ႉ ထၢင်ႈႁဵတ်းၵွႆႈတုမ်ႉတိူဝ်ႉ ပႃးယူႇလီၵၢဝ်ႉၵိူင်း။ ၽိုၼ်လီပ်ႈႁဵၼ်း ၶွင်းမိူင်းၵၼမႁၢၼ်းၼၼ်ၶိုင်ႈ မိူဝ်ႈပီ 2011 ၶၼ်ႉ ၼၶဝ်ႉဝၼ်ႈ လုၵ်ႈၵွၼ်ႇပၢၼ်မိုၼ်ႈႁဵၼ်း ထၢင်ႈႁဵတ်းႁွႆႈလၢၼ်ႇထိူင်းထိုင်ႉ ယွၼ်ႉၵိၼ်ၶမ်ႉ ၼၼ်လၢႆး ၶေႃးမိူင်းၵႃးၶီတ်းသႆ ၶၼ်ႉၶဵဝ်ယဝ်ႉ။[11]

မိူဝ်ႈၶွင်းလိူၼ်ၵျၼ်း 2018 ၶၼ်ႉ ထဝ်ႈၶေႃႈတီႈၼလႈတွၼ်ႈၽႅၢ်ႇၵၢၼ်ၶမ်ႉမေႃႇ မိူင်းထႆးၶဝ် ၵွၵ်ႇၽိုၼ်ၵႂႃးငၢၼ်း ၵိဝ်ႇလူလ်ႈလွင်ႈၶေႃးမိူင်းၵႃးၶီတ်းသႆ လူင်းၶမ်ႉၼမႈႁူၵ်းတင်းၶမ်၊ ၶမ်ႉၼမႈႁူၵ်း ၶဵဝ်ႇပၢၵ်ၼမႈၶမ်ႉၼၼ်လႆလူး ၶမ်ႉၼမႈသႂၢၶၼ်ႉယဝ်ႉ။[12] လွင်ႈၶဵဝ်ႇႁဵတ်းႁွႆႈ ၼမႈၶမ်ႉၼုၼ်ႇၼလႈ မီးၵႂၢမ်ၶၼ်ယဝ်ႉ ႁဵတ်းၵိုတ်ႇတၼ်ပ်ၵ်တ်ႈတေႃႈၶမ်ႉၶဵဝ်ယဝ်ႉ။ ၽိုၼ်ၵႂႃး ငၢၼ်းၶၼ်ႉယင်းယုၵ်ႉၼၶတေႃၢင်းမႆႈလၵ်ႈၵိဝ်ႇလူလ်ႈလွင်ႈ ၼၼ်တေထၢင်ႈႁဵတ်းႁွႆႈတုမ်ႉတိူဝ်ႉ ၵွၵ်ႈၵေႃ (သီၶၼ်ႈၼၢႈယူင်ႇ) ႁဝ်း ၼမ်ႇမိူၼ်ၵဝ်ႇ ယွၼ်ႉႁွင်ႉၶေႃးမိူင်းၵႃးၶီတ်းသႆ ၶၼ်ႉၶဵဝ် ယဝ်ႉ။

လွင်ႈၼုတ်းၶေႃး မိူင်းၵႃးၶီတ်းသႆ ၶွင်းၵူိင်ႇမိူင်းႁူဝ်း ၼလႈဝိင်းတႃႈမိႈလီၵ်း

လွင်ႈၶမ်ႉၼုၼ်ႇၵူၼ်ၶၼ်ႉ ၽႅၢ်ႇလုပ်ႇၶမ်ႉတီႈၵေႃႇထၢင်ႉၶဝ် ၵေႃႉထတ်းၶွင်းၼမႈၶမ်ႉႁူၵ်းႈ ၼၼ်ၵၢင်ႇၵမွၵ်ႈ 2 ၵီးလူဝ်းၼမးတိူဝ်း တွၼ်ႈတၢင်းတွႆႈတီႈၼမႈၶမ်ႉႁူၵ်းႈ ၼလႈ ၼမႈၶမ်ႉသႂၢ မႃးၽွႆႈၵၼ်။ ၵွင်ႈတီႈၼၼ်ၶမ်ႉ ၼမႈၶမ်ႉႁူၵ်းႈယိုင်ႈဝႆႉၶၼ်ႉပၢၵ်ၶွင်းပိုၼ်ႉတီႈၵွင်ႈၼုတ်း

ရှေးမ်ိင်းဘုးခဒိတ်းသ် မ့ိုင်းဂှဝ်းဧလးဘွင်ှတီှးဂွင်ဝံ. ဘာခ၏မီးတၢင်းဘွဂ်,တၢှးခီှးလ်ဂ်းခခေ၏. ယဝ်.။ ဒွပ်ှးခခေ၏ ခမ်.တေခုခ၏,ဘူခ၏မၢှးလွမ်းရှေးမ်ိင်းဘုးခဒိတ်းသ် ဘာခ၏မီးတၢင်း ဟ့ၣ်, မ့ိုင်းမၢခ၏ှးလွမ်းလ်ခ၏လိခ၏ခခေ၏.ယဝ်.။

လဝ်ှးခၢှးတီှးမၢခ၏ှးခဝ်ဧတ.လ်ပ်ှးရှ.ထုိင်လွင်ှးခ၏.ယူ,။ ဟ့ၣ်းမ့ိုဝ်ှးမခ၏းဧလ,ယ်မ်ှးတၢှးခီှးလ်ဂ်းခ၏းလ့ိုခ၏ ခရှဝ်းဝ်မ်းပ့ိုဝ်း 2019 ခခေ၏. ဟ့ၣ်းလူင် ဘှးဘှင်းဝိခ၏း လၢတ်ှးဧခလွင်ှးခင်,ရ့ိုဝ်ခီှး လိခ၏ရှေးမ်ိင်းဘုးခဒိတ်းသ် တေဘာမ်,လဲ့လူင်း ရ့ိုှးဧမှးခမ်.သံၢခုခ၏,ဘူခ၏ခခေ၏. မခ၏းလမ်, လဲ့ှးဧလှးတေလဲ့ှးဟ့ၣ်.တေ.တေ. ခ၏ယဝ်.။[13]

ရ့ိုင်းဟဝ်ရှေး မ်ိင်းဘုးခဒိတ်းသ် ခွင်ခွမ်းပခ၏ှးရ့ိုင်းပၢင်းခဝ်သမ်.တေသၢင်ှတီှးဟ့ၣ်,ဧမှး ခမ်.ရ့ိုဘ်ှ ဘမ်းသ့ိုဝ်ှ၊ လွင်ှးခ၏. တ့ိုခ၏းပ်ခ၏လွင်ှးလ်ိမ်ှးလ့ဲ လွင်ှးခမ်.တေခုခ၏,ဘူခ၏ ပ်ခ၏ဘွင်. ဘာခ၏တေလုဘ်. တီှးခူလ့ခီှးလိခ၏တီှးရ့ိုင်းလၢဘ်ှးခဝ် ဧလှ တင်းခမ်.ခုခ၏,ခမ်.ခ်ံးတီှးရ့ိုင်း လၢဘ်ှ တင်းဘွင်ှးဘွင်ရှေး မ်ိင်းဘုးခဒိတ်းသ်ခခေ၏.လူင်းသ့ဲ, ခခေ၏.ယဝ်.။

ဧမှးခမ်.ရ့ိုဘ်ှ

လူမ်ုးဘမ်,လိုင်ုးသ့ဲ

လွင်ုးဝါ့ုတေဘဝ်ရှေ:မ်ိင်ုးဘုုးခဒိတ်:သ်သ်ိခ၏းလ့ဲသေ:ဇဝ်ရ်ိတ်:တီ့:ဇ်ိခ၏ဘၢခ၏သၢင်ုးရ့ူင်ုး လၢဂ်ုး ရ်ိမ်ုးတၢ့ုဒီ့:လ်ဂ်ုးခ၏.ခ၏ခ၏. ယင်ုးပ်,ရ့ူ.လ်ိင်ုးလ်ိင်ုး။ ဘ့ုလ်ုးဘၢ့ုယုမ်,ယမ်ဝါ့ုတိုခ၏းတေ ၖဝ်ုးပၢ့ုလွင်ုးတေ:ဇဝ်ရ့ဲ့ုမခ၏းလ့ိုမ်ုးဘခ၏တေရ်ိတ်:ရ့ဲ့ုမီ:ဘ့ုၢခ၏းခ့ိုခ၏ုးခ့ိုဝ်ုးဘၢင်ရ့ၢ်ဝ်သေတေတုမ်. တ့ိုဝ်.ပ်ၢ်:ယူ,လီဘ့ုခ၏းဝၢခ၏ုးလ့ိုဝ်ုးယူ,ရ့ိမ်ုးရ့ဖ်ုးခ၏ခ၏.။

မ့ိုဝ်ုးပီ 1981 ခ၏ခ၏. လုမ်ုးဇ့ၢ်,ပ်ၢ်:ယူ,လီလုမ်ုးဇ့ၢ့. WHO ၖဝ်လ်ုးလ်ိပ်ုးရ့ိ်ခ၏းလွင်ုးဇွ၏ခ၏းတုမ်. ယွခ၏ုးယွခ၏.မ်ိင်ုးဘုုးခဒိတ်:သ်ခ၏ခ၏.ဧခ၀ေ.ဝါ့ု လူမ်ုးဘမ်,လိုခ၏ုးသ့ဲ့ယွခ၏.ရ့ူင်ုးလၢဂ်ုး,ဇဝ် ရှေ:မ်ိင်ုး ဘုုးခဒိတ်:သ် ခ၏ုးလ်ၢလ်ၢလိုင်ုးမ့ိုင်ုး ရ့ိတ်:ရ့ဲ့ုမီ:တၢင်ုးပ်ခ၏ဘ်ိ်ဝ်,ဘပ်:တၢင်ုးထူလ်ုးလ့ဲ့ (ရ့ၢ်လ့ဲ့) ပၢ့ုလ်ိမ်တၢင်ုးပ်ခ၏ပွတ်,ပူမ် ခ၏ုးတူင်,ဝူင်ုးဂ့ုခ၏ုးဘခ၏ယူ,လွမ်ုး ရ့ိမ်ုးရ့ဖ်ုးခ၏ခ၏. တင်ုး ခမ်ခ၏ယဝ်.။[14]

လွင်ုးရ့ိ်တ်:ဘ့ဂ်,ယၢင်တင်ခ့ဲ:တၢ့ုဒီ့:လ်ဂ်ုး

တူခ၏ုးယၢင်တင်ခ၏.ဧတ.ဇ့ဂ်,မၢ့ုခ၏ုးပိုခ၏.တီ့:ဘ့ၢင်ုး:ဘ့ၢင်ခ၏ုးလိုင်ုးတံ:ပွတ်:ဘ့ဂ်, ဝ်ုး:ပီ (2000) - ရ့ပ်ုးဝါ့ုသိုဂ်:မၢခ၏ုးဘေ့ုၢ့ မီ:ယ့ိုင်ုးဘၢခ၏ုး:ခ့ၢ်:ခ့ၢ်:ပိုခ၏.တီ့:ဇ့ဂ်,တူခ၏ုးယၢင်တင် တၢမ်ခ၏ုးဇ်ိခ၏ ဘၢခ၏ခ၀် ၖၢဝ်ုးတၢင်ုး 2000-2030 ခ၏ခ၏.ယဝ်.။ ထိ်ုင်ုးလွင်ုးခ့ိုင်ုးဘေ့ုၢ့ ပ်ိခ၏ယွခ၏.ဇ့ုုးလူင်ုးတိုခ၏ုး လၢဝ်ုးဧၖ,ခ၀် ခ့ုုးဘဝ်ခမ်.မ့ၢ်တ်:ခမ်.တွခ၏ုးခ့ိုဝ်လူင်ုးပွင်ုးလိုင်ုးဧၖ, ဘခ၏်လ့ုုး:ရ့ဲ့ုးဇ့ဂ်,တူခ၏ုး ယၢင် တင်ခ၏ုးမ့ိုင်ုးမၢခ၏ုး:ရ့ဲ့ုးပ်ိခ၏တူခ၏ုးတ်ိ်ခ၏ုးတၢင်ယၢ့ုးဇ်ိခ၏,ခ၏ခ၏.ယဝ်.။ ခ့ွမ်ုးပခ၏ုးသိုဂ်:ဝၢ့. UWSA ရ့ူင်ုးပၢင်ုးခ၏ခ၏.ဘေ့ုၢ့ လ်ုး:ရ့ူမ်ုး:လူင်ုးမိုဝ်ုး:ရ့ိ်တ်:လွမ်ုး ဇ့ုုးလူင်ုးတိုခ၏ုးလၢဝ်ုးဧၖ,ၖဝ်ခ၏ုးခ့ူင်ုး ဘၢခ၏ခ၏.၊ ပၢ့ုလ်ိမ်ခ၏ုးပိုခ၏.တီ့: ဘခ၏လင်,ရ့ၢ်ဘဝ်လၢဝ်ုးဝၢ့.တၢင်ုးခ့ိုဝ် မၢ့ုယူ,တၢင်ုးလၢခ၏ုး ခ၏ုး ပိုခ၏.တီ့:ဘခ၏သိုဂ်:ဝၢ့.ဘုမ်ုးဘမ်။ ခ၏ုးဧဘ့:ပီ 2000-2012 ခ၏ခ၏. တီ့:လိခ၏ကေ:ဘၢ့ုးတင်ုးမ့ူတ်ုး ဘခ၏ဝၢင်ုးဇ်ိခ၏ခ၀ဲ. တၢ့,ဇ့ဂ်,တူခ၏ုးယၢင်တင်ခ၏ုးမ့ိုင်ုးတံ:ပွတ်:ဘ့ဂ်, လုဂ်.တီ့: 1,694 ကေ:ဘၢ့ုး ပုင်ုးခ့ိုခ၏ုးထိုင် 87,180 ကေ:ဘၢ့ုးယူ,ယဝ်.။[15]

ပၢ့ုတ့ုုးဘ့ၢ်မ်ုးသင်,သိုဂ်:မၢခ၏ုးတင်:ပ့ျ,တုလိတ်.ခ၏.ဧတ. ထ့ိုခ၏,ခ့ိ်ုဝ်ုး:ရ့ူလ်ုး:လ့ဲ့ ထွမ်ုးတၢ့ုဒီ့:လ်ဂ်ုး ဘေ့ုၢ့လၢ့ုးဇ်ိ၀်ုးမ့ူလ့ုဲ.လွဂ်ုး:ဘ့ဂ်,သေ ဘဝ်ယၢင်တင်မၢ့ုးဇ့ဂ်,တ်ိ်ခ၏ုးပ်ိတ်:၊ ယၢ့.ဘ့ွ်ပ်ိတ်:ထ့ိုခ၏,ခ့ိ်ုဝ်ုး ပီ:ခ့ွင်.ဘ့ူခ၏ုးမ့ိုင်ုးလ့ိုဝ်ုးယၢမ်:ပ့ိုင်ုး:ဘိ0င် ရ့ဲ့: လ့ဲ့ သေ ဇ့ဂ်,ၖဝ်ုး:ရ့ဲ့: လ်ိင်.တူဝ်လ့ွမ်ုးလ့ိုဝ်ုးခ၏ခ၏.ယဝ်.။ မ့ိုဝ်ုးပီ 2006 သိုဂ်:မၢခ၏ုးပခ၏ခ့ၢ်င်.ရ့ဲ့:ခ့ွမ်ုးပခ၏ုး Yunnan Hongyu Group Company ဇ့ဂ်,တူခ၏ုးယၢင် တင်တၢ့, 5,000 ကေ:ဘၢ့ုး ခ၏ုး:ဘ့ိ0င်,မ့ိုင်ုးဇ့ုုးင် ဧလ:ဝ်ုင်:တၢ့ုဒီ့:လ်ဂ်ုး။ ဘ့ူခ၏ုးမ့ိုင်ုးတၢ့, 17 ဝါခ၏ုး လ့ၢ်ုး သိုဂ်:မၢခ၏ုးဧလ:လုမ်ုးပ့ျ,တုလိတ်.ၖဝ် တ်ိ်ဂ်:လ့ဲ့.တီ့,ဇ်ိ0ုးဇ0ုုးတီ့:လိခ၏ ပ့ိ0ုုး:တၢ့,ဘဝ်လ့ိ0ုုး.ဇ့ခ၏ုး တူခ၏ုးယၢင်တင်မၢ့ုးဇ့ဂ်,ခခ၏.ယဝ်.။ဝါခ၏ုးဘ့ူခ၏ုးလၢဝ်ုးဘၢ့,ၖၢ့,(3)ဝါခ၏ုးဘေ့ုၢ့လ့ၢ်ုး:တ်ိ်ဂ်:လ့ဲ့.ခ်ၢ်.ပ်ၢ်ုး ပ့ိ0ုုး:တၢ့,ဘဝ်တီ့:လိခ၏ ဇ့ဂ်,တူခ၏ုးယၢင်တင်။[16]

မ့ိုဝ်ုးလ်ိ0 ရ0ုင်:လ့ွ0ုလ့ွမ်ုးတၢ့ုဒီ့:လ်ဂ်ုး:လ့ိ0ုုးခ၏ခ၏. ဘဝ်ယ်ိ်ခ၏:ပ်ိခ၏တူခ၏ုးယၢင်တင်ဘ့ၢ့,ပ်ိတ်:မ့ူတ်ုး။ ဘမ်ုးခမ်ခ၏ဘ. ပ်ိခ၏ဘ့ူခ၏ုးလူင်ုးတိုခ၏ုးတၢင်ုးခ0ုဂ်:မၢ့ုးပ်ိခ၏လ0ုုး:ခ0ုင်မခ၏ုး၊ ၖ0ုလ့ိ0ုုးခ၏ခ၏.ဘေ့ုၢ့

ဘဝ်ဂူခ၏းရ်တ်းဘာခ၏တာင်းမ့ိုင်းမာခ၏းများပ့်.တူခ၏း ယာင်တင်ဧလ့းလုမ်းလျ ၃ုတ်,ဘဝ်ယာင်တီ့ တူခ၏းယာင်တင်လ့ိုဝ်းခ၏။ ဂူခ၏းမ့ိုင်းခ၏ုင်းပ့ိခ၏.တီ့ဧတ.ဘမ်,ပေါ့းလ်ဲ့ခမ်.တွခ၏းသင်လွမ်း။

လွင်ုး၃ုတ်,ဘဝ်ခမ်.ယာင်တင်ခ၏ုင်းတျ့ဒီ့လ်ာ်းဂျ့ မ့ိုဝ်ုလ်ဝ်တ့ိုဂ်.ပ်ခ၏ဒဂ်.ပ့ိုခ၏.ထျခ၏ တျ့ ရ်တ်းဂ်ခ၏ယာင်တင်လ်ပ်း၊ ဘမ်,ခခ၏ဂျ့ပ်ခ၏လွဂ်း ပ်ခ၏ပွတ်းသေဘဝ်တျင်,ခ့ိုဝ်ရ့ုတ်ဇ/ဘျ့ ဒ့ုတ့ီ့ဝ၊ခ၏ုးပ့ုင်, ဘမ်,ခခ၏ဂ်ီင်းလျပ်ုး တျင်းဘွဂ်,ဝ်ုင်းတျ့ဒီ့လ်ာ်းယဝ်. ဘဝ်ခ့ိုခ၏ုရ့ိုင်းလွမ်း ခမ်.ခွင်သ့ုင်,ပခ၏မ့ိုင်းဧဒ,ခခ၏.ယဝ်.(ထတ်းတ့ူလ့ုးခ၏ုင်းပ့ိခ၏.တီ့ဧင်ုး)။ဧ၏ခ၏ဘာခ၏သျင်ုးရ့ုင်း ဘျခ၏ ယာင်တင်လ့ိုဝ် (ဘခ၏ပ်ခ၏ပိတ်းပ်ခ၏ပွတ်း ဘခ၏လ့ိုဝ်မခ၏း) ခ၏ုင်းတျ့ဒီ့လ်ာ်းခခ၏.တေ ပ်ခ၏ရ့ုင်းလျဘ်ုးယာင်တင် ဘွခ၏တျင်းသုတ်း ခ၏ုင်းပ့ိခ၏.တီ့။

လွင်ုးမ်ုးလ့ဲ လွင်ုးလ့ုမ်းဘမ်,လ့ိုဆ်ုးသ့ဲယွဆ်.ဂ့ုင်းလျာ်ုးယာင်တင်

ဒဘ်.ဘာခ၏တျ,ရ်တ်းယာင်တင်လ့ိုဝ်ဘခ၏ဘဝ်ခမ်.ယာင်တင်သေမျးရ်တ်းခခ၏. မခ၏းတေလ်ုး ခ့ိုခ၏းထ့ိုဝ်ယ့ုး၊သုဂ်ုးသီ၊ဘဝ်ပခ၏ုးပ်ခ၏ဂွခ၏ုး (တင်းခမ်.ဘ်ဂ်ုးသ်ဂ်ုး)၊ ခ့ိုခ၏းတ်ပ်ုးပ်ခ၏ပွတ်း ပ်ခ၏ပွတ်းယဝ်.ဘဝ်တျာ်ဂ်,ရ်ုင်ုး။တေလ်ုးလ့ုင်.ခမ်.တင်းခမ်တင်းလ်ု။ခမ်.ခ်ုးခမ်.လျင်.ခမ်. ဒ်ုးမခ၏းဘျးတေဘွဂ်,မျးခမ်ခခ၏.ယဝ်.။ ဂူခ၏းမ့ိုင်းခ၏ုင်းပ့ိခ၏.တီ့ဘျးမ်ုး လ့ုဂူဝ်ခမ်.ခ့ုခ၏, ခမ်.ဘူခ၏ ခမ်.ဒ်ုးမခ၏းလ့ိုဝ်းခခ၏.ခ့ိုခ၏းလ်ဒဝ်ုးခ၏ုင်းဧမ့ုးခမ်.ရ့ုဂ်ုးသေ ရ်တ်းရ်ုင်ုးဂူခ၏းလ့ိုဝ်း ယ့ု,တျင်းတ့ုး ခမ်.တေမီးလွင်ုးလုသုမ်း၊ ရ်ုး ချး ဒဝ်လ့ိုဝ်းခ၏.ဧလ့ုးတေတုမ်.တ့ိုဝ်.ပျးပ်ားယ့ု, လ်ဂူခ၏း မ့ိုင်းလ့ိုဝ်းပ့ိုင်ုးဂ်ိင်ဧမ့ုးခမ်.ခ၏. သေလ့ဲ.တ့ိုဝ်းခခ၏.ယဝ်.။

လွင်ုးဘခ၏လ်ုးမ်ုးလ့ုင်လျာ်တျ,ဂူခ၏းမ့ိုင်းခ၏ုင်းပ့ိခ၏.တီ့ဒဝ်ဧတ.ပ်ခ၏လွင်ုးလ့ုမ်းတ့ူ,၊ လ့ုမ်းမ်ခ၏ ဘခ၏တ့ိုခ၏းတေမျးသုမ်,ဂုမ်းဂူခ၏းမ့ိုင်းခ၏ုင်းပ့ိခ၏.တီ့လ့ိုဝ်းယ့ု,ရ်မ်းလမ်ဧလ့ုးတေတုမ်. တ့ိုဝ်. ပ်ား ယ့ု,လ်ီဒဝ်ခခ၏.ယဝ်.။

ဧ့ိုခ၏လ်ပ်ုးရ်ခ၏းဒွင်လ့ုင်ပွင်လ့ိုင်ုးမ့ိုင်းထ်ား ပ် 2017 လွင်ုးဧဒွခ၏းတုမ်.တ့ိုဝ်.ယွခ၏.ရ့ုင်းလျာ်ုးယာင် တင်ယ့ုင်,လ့ုင်သွင်ဘခ၏ခ့ုင်ုးဧလ့ုးတွခ၏ုး,ဘ့ုးတွခ၏းထျးခ၏းဘခ၏မ်ီးခ့ုင်ုးလ်ီင်,ရ့ုင်,ဝခ၏းဘွဂ်,လ့ိုင်ုး ထ်ားခခ၏.[17] ပ့ိုတ်,ဧခဝေါ့ လ့ုမ်းဘခ၏ယ့ု,ခ့ုင်ုးပ့ိခ၏.တီ့ 5 ဂ်ီးလ့ုဝ်ုးဧမးတ့ိုဝ်ုး ဒွင်ခ့ုင်ုးပ့ိခ၏. တီ့ရ့ုင်ုးလျာ်ုးယာင်တင်ခခ၏. တ့ိုခ၏းမီးလ့ုမ်းဘ်ာ်ုးရွင်.သျာခ၏ုး(ဒ်မ်ုးမ်ဂ်ုးဒ့ိုဝ်ုး) ထ့ိုင် 50 ပုခ၏ုး သေ ပ့ူခ၏.ဒဘ်.လ့ုမ်းဘခ၏လ့ုတ်ုးဇေးခခ၏.ဥ့ုယဝ်.ဧလ့ုး ရ်တ်းရ့ုင်ုးမီးတျာ်ုး လ်ီပ်ုးသ်ပ်,တျင်ုး ထ့ူလ်ုးလ့ုင်ုတျ,ဒ့ုမ်ုးတျ,ဘ်ာ်ုး၊ ရ့ုင်ုမ်ုးရ့ုင်ုခ့ိုခ၏ုးဧလ့ုး ခ့ုင်ုးဘျ,ရ်ာ်ုးလ့ိုဝ်ုးခ၏.ခ၏ယဝ်.။

လွင်ုးခ၏. မခ၏းလီ.လမ်ုးဧခဝေါ့ဘ်ာ်ုးမ်ီခ၏တီ့ရ့ုင်ုးလျာ်ုးယာင်တင်ရ့ုင်ုးပျင်ုးဒဝ်ခခ၏. ဘမ်,ဘမ်. ဥ့ုးတေရ်တ်းရ့ုင်ုးတုမ်.တ့ိုဝ်.ဂူခ၏းမ့ိုင်းလ့ိုဝ်ုးယ့ု,ခ့ုင်ုးသ်ျခွဂ်ုးတျင်ုးဘွဂ်,တျ့ဒီ့လ်ာ်ုးခခ၏. ဂ့ုလ်ုး ယင်ုးတေတုမ်.တ့ိုဝ်.ပျးဂူခ၏းမ့ိုင်းခ၏ုင်းဝ်ုင်ုးတင်ုးမ့ုတ်ုးပျးလ်ီမ်ဂူခ၏းမ့ိုင်ုးဘခ၏လ်ီခ၏လ်ခ၏တ်ုတ်ုး

လပ်းဘခ်မ့ိုခ၏ဧမးသံ၊လိုင်းထံးပး။ဥပ်းခခေ၏ဧ၏ခ၏ဘာခ်သာင်းရှင်းလာဂ်းယာင်တင်ခ၏.တိုခ်းလွှ်,ဝ့ိုတ်းတာ့,လာတ်းပာခ်ဂူခ်းလီ၊ပံ:ယူ,လီ ဧလးတင်းပံ:မာဂ်းမီးဘာခ်လေ,ယ်မ်းတွင်းတ်ဝ်းခင်ုးပိုခ်.တီးတင်းတာ့ခီးလ်ဂ်းဧလးဧမးသံ၊လိုင်းထံးခခေ.ယဝ်.။

တွင်ုးလ့ပ်းလင်

လွင်းဘခ်ခ့ွင်,သီ,သိုဂ်းမာခ်းပခ်ရ်ုင်းဘမ်.ထ်မ်သိုဂ်းဝ့ါ. UWSA ဧ၏ခ်ဘာခ်တေသာင်း ရှုင်းလာဂ်းဘမ်,လ့ိုခ်းသ့ွ် ခ့ိုဝ်ခင်ုင်ုလိခ်ဂူခ်းဝ၊ခ်း ဘခ်တ်ဂ်းရှုပ်းယိုတ်းဘဝ်လ့ူလ့်း ဘမ်,ပ်ခ်ထမ်း/[illegible]ုး ခ်ုင်းတာ့ခီးလ်ဂ်းခခေ. တိုခ်းပ်ခ်လဂ်းထာခ် (သာဂ်းသေ,) ဝ့ုသိုဂ်းမာခ်းလ့ူလ့်၊ သုခ်,လံ:ဂူခ်း မ့ိုင်းခ်ုင်ုးပိုခ်.တီ:ခခေ.ယဝ်.။ ခ့ွဂ်:သေခခေ. ယင်းပ်ခ် သ့ံ၊ငံ၊ဘခ်လံ:မံ:လ့ုတ်ထ်ုင်:ယ့ွခ်.သိုဂ်းမာခ်း; မီးလ့ွင်:တေပခ်ခ့ွာ၊င်.ဘခ်ပ်ခ်ဧေးခခေ.ထ်ုင်:၊ ခခေ.ဂေါ့ ပ့ိုဝ်:တာ့, တ့ွပ်,တ်ခ်းပခ်ခ့ိုခ်း သိုဂ်:ဝ့ါ. UWSA ဘခ်သိုပ်,ဘမ်.ထ်မ်ပခ်ရ်ုင်းသိုဂ်းမာခ်း;ဝ်ါ:ယိုတ်းဘာမ်:ခ၊ကတ်:/ဘာ့,ခၤ့, လ့ိုင်:မ့ိုင်းခခေ.ယဝ်.။

လွင်:ဘခ်ဂူခ်းဝ၊ခ်:ရ့ွင်:လ့ိုဂ်.လံ:ဧခတေ၊င်:ရ့တ်:ရ၊ခ်ခ၀ပ်သေဂ်တ်,ဘင်:တီ:လိခ်ရ့ံ:ခၤ:ခ၀ဝ်ခခေ. ပ်ခ်လွင်:ဘခ်လီသူခ်လ့ွ်ရ်ုင်းယ့်,တေ.တေ.။ ခ့ွဂ်:သေသာခ်ခ၀တ်:ရှုင်းလာဂ်းယဝ်. ခ၀ဝ်ယင်း ဧရ.ဘင်:ပ၊ုးသ၊ေ၀ ဧ့ိုင်:တ့ိုခ်းပ်ခ်၊ ပံ:ယူ,လီ ဧလး; ဘာခ်ရ့ာလ်ုင်.တွင်. ပီ:ခ့ွင်.ဂူခ်းမ့ိုင်:လ့ိုဝ်: ပ့ိုင်:ဘိခ်ယူ,ခ့ုင်:ပိုခ်.တီ:တင်:သွင်ဧ့ာ်,လူ:ဘ့ွခ်,။

ဘဝ်.ဝဝ်:သုခ်,လံ:ဂူခ်းယုမ်,ယမ်ဝ၊; ပီ:ခ့ွင်.ဂူခ်းမ့ိုင်:လ့ိုဝ်:ပ့ိုင်:ဘိင်ယူ,သဝ်:လ့ွမ်:သံ၊ဧမး; ခမ်.ရှုဂ်:တေဘမ်.ထ်မ်ဘာခ် တေ့,သူ:ဂူခ်း၀ာခ်:ရ့ွင်:လ့ိုဂ်.ဧလ; တ့ိုဂ်:သူခ်ရ့ှ်:ခ့ွင်ုးသီးသ့ိုဂ်:မာခ်:တင်:သ့ိုဂ်:ဝ့ါ. UWSA ဂ့ိုတ်:ပ်တ်:ခ့ူင်:ဘာခ်ဘခ်ပ်ခ်ဧေးရ့ာ်၊ရ့ှ်ုင်:လ့ိုဝ်:ခ၏.သေ မ့ွပ်: -(ဘာပ်:)တီ:လိခ်ပခ်ဂူခ်းမ့ိုင်:ခ့ိုခ်း။

တီ:ကၢင်:ကိုင် -

1. Myanmar Directorate of Investment and Company Administration, https://www.myco.dica.gov.mm/Corp/EntityProfile.aspx?id=1edbf1df-5afe-400f-90ba-2bf3fb4ee2e1
2. “Unsettling Moves,” Lahu National Development Organisation, April 2002, https://www.lndoess.org/wp-content/uploads/2016/10/The-Wa-forced-resettlement-program-in-eastern-Shan-State.pdf
3. “Hand in Glove,” Shan Herald Agency for News, 2006, https://www.burmalibrary.org/sites/burmalibrary.org/files/obl/docs07/HandinGlove.pdf
4.Wikileaks cable, May2002, https://wikileaks.wikimee.org/cable/2002/05/02RANGOON576.html
5. “Unsettling Moves,” Lahu National Development Organisation, April 2002, https://www.lndoess.org/wp-content/uploads/2016/10/The-Wa-forced-resettlement-program-in-eastern-Shan-State.pdf
6. “Grab for White Gold,” Lahu Women’s Organisation, May 2012, https://www.scribd.com/document/93216957/Lahu-Women-report-Grab-for-White-Gold-english
7. Golden Triangle Regional News article, 22 November 2019, https://www.facebook.com/GoldenTriangleRegionalNews/posts/2723837641012753/
8. Chiang Mai News article, 22 October 2018, https://www.chiangmainews.co.th/page/archives/826532/
9. Thai Department of Industry and Mines website, http://www7.dpim.go.th/stat
10. Thai Customs website, http://www.customs.go.th/statistic_report.php?ini_content=statistics_report&ini_menu=nmenu_esevice&left_menu=nmenu_esevice_007&lang=th&left_menu=nmenu_esevice_007
11. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/20855239/
12. Thai Provincial Waterworks Authority Study of Water Quality, June 2018, https://reg9.pwa.co.th/reg9_2019/intra/performance/CQ2ZE030221_171405.pdf
13. Golden Triangle Regional News article, 22 November 2019, https://www.facebook.com/GoldenTriangleRegionalNews/posts/2723837641012753/
14. Manganese Environmental Health Criteria 17, World Health Organisation, 1981, https://wedocs.unep.org/handle/20.500.11822/29300
15. Hla Myint, “Rubber Planting Industry in Myanamr: Current Situation and Potentials”, presentation at ASEAN Plus 2013 Rubber Conferecne, 10-12 April 2013, https://km.raot.co.th/uploads/dip/userfiles/5.mr.hla%20myint.pdf
16. “Undercurrents” Issue 3, Lahu National Development Organisation, April 2009, https://www.lndoess.org/wp-content/uploads/2016/10/undercurrentsissue3.pdf
17. “The effects of the rubber factories in Tambon Nongnakham, Amphur Muang, Udonthani,” by Thailand’s Environmental Research and Training Center and Regional Environmental Office, 2017

ဂဝ့်ငဝ်;သုခန်,လဲ;ဂူခန်းလိုင်;တီး

www.shanhumanrights.org